

നിമ് ല.

പള്ളത്തു് രാമൻ.

നിമ് ല.

ഗ്രന്ഥകർതാവ്,
പള്ളുത്ത് രാമൻ.
Malayalam Lecturer,
Govt. Victoria College,
Palghat.

പ്രകാശകൻ
കെ. ശങ്കരൻമൂസ്സത്.
ജ്ഞാനസാഗരം പുസ്തകശാല,
തൃശ്ശിവപേരൂർ.

ഭാരതവിലാസം അച്ചുകൂടത്തിൽ
അച്ചടിച്ചത്.

1097.

[വെങ്കടപ്രകാശം.]

മുഖവുര

ബങ്കിമചന്ദ്രന്റെ ബങ്കാളിക്രതിയാണ് ഇതിന്റെ മൂലം. പണത്തിനോ പദവിയ്ക്കോ പാതിവ്രത്യത്തെ പ്രലോഭിപ്പിക്കാൻ കഴിയില്ലെന്ന് പതിപരായണയായ നിമ്മല പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തിത്തരുന്നു. അനന്തംഗത്തിൽ ആണ്ടുകിടക്കാനിടയായപ്പോഴും കൂടി രാജവിഭവാദിലോഭങ്ങൾ ആ മനസ്സിനെ മയക്കിയില്ല. പൗരാണികസ്മൃതിരത്നങ്ങളുടെ ജീവിതവ്യത്യസ്തതയെ ആദർശപ്പെടുത്തി വളർന്നുവരുന്ന ബാലികമാരുടെ മതികമലം വികസിക്കുമ്പോഴുള്ള മണവും ഗുണവും ഒന്നു വേറെതന്നെയാണ്.

“ജ്ഞാനസാഗരം” പുസ്തകശാലാ ഉടമസ്ഥൻ ശ്രീമാൻ കെ ശങ്കരൻമുസ്സത് അപർകൾ നല്ല ഉദ്യമശീലനാണ്. യഥാശക്തി ഭാഷാഭ്യന്നതിയെ ലക്ഷ്യമാക്കി ഈ യുവാവ് പല കൃതികളും അച്ചടിപ്പിച്ച് പ്രസിദ്ധീകരിക്കുമെന്ന് ആശിക്കുന്നു.

P. I. R.

നിമ്ല.

ഒന്നാം അദ്ധ്യായം.

ഒരു ഉപവനത്തിലെ ശാന്തസുന്ദരമായ ലതാമണ്ഡലത്തിനരികെ രണ്ടു പേർ സല്ലപിച്ചുകൊണ്ടു നില്ക്കുന്നു.

നമ്മുടെ കഥ നടക്കുന്ന കാലത്ത് പല കച്ചവടക്കപ്പലുകൾക്കും സങ്കേതമായിരുന്നു താമ്രലിപ്തപട്ടണം. അനന്തനീലാകാശംപോലെ കിടക്കുന്ന സമുദ്രം ചേതോഹരമായ ചെറുതീരമാലകളാൽ ആ നഗരതലം നനച്ചു മുദുമധുരസ്വരം പുറപ്പെടുവിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

ആ പട്ടണത്തിന്റെ പുരോഭാഗത്ത് പരന്നുകിടക്കുന്ന കടൽതീരത്ത് അതിരമണീയമായ ഒരു മാളികവീട് കാണാനുണ്ട്. അതും ആ വൃക്കാവനവും ധനദാസന്റെ വകയാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഏകപുത്രിയായ നിമ്ല ആ ലതാഗൃഹത്തിനരികെ ഏതോ ഒരു യുവാവുമായി സംഭാഷണം ചെയ്യുകൊണ്ട് നില്ക്കുന്നതാണ് നാം കണ്ടത്.

നിമ്ലക്കു നാട്ടുനടപ്പുപ്രകാരം വിവാഹസമയം അതിക്രമിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. പത്തുപതിനാറു വയസ്സ് പ്രായമായപ്പോൾ തുടങ്ങി അവൾ സ്വഹൃദയസ്ഥി

തനായ പതിയെ പ്രാപിക്കുവാൻ, 'സാഗരേശപരി'യെ പതിവായി ആരാധിച്ചുപോന്നിരുന്നു. നയനമനോഹരമായ നവയൗവനലത സുരഭിലമായി പുഷ്പിച്ചുകഴിഞ്ഞെങ്കിലും, അവളുടെ മടനാശം ഫലിച്ചു കണ്ടില്ല. അവിവാഹിതയായ ഒരു യുവതി യൗവനയുക്തനായ ഒരു പുരുഷനോടുകൂടി രഹസ്സല്ലാപം ചെയ്യുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത് എന്തുദ്രേശിച്ചായിരിക്കുമെന്ന് ഏകദേശം നിങ്ങൾക്കെല്ലാം ഊഹിക്കാമെല്ലോ. നിമ്ലക്കു നാലുവയസ്സുള്ളപ്പോൾ നമ്മുടെ യുവാവിന് എട്ടുവയസ്സ് പ്രായമായിരുന്നു. അയാളുടെ അച്ഛൻ ശിരീഷചന്ദ്രനും, ധനദാസനും അയൽവാസികളാണ്. ചെറുപ്പകാലത്ത് ഈ കാമിനീകാമുകന്മാർ, "ലീലാരസത്തിലുതിലാലസരായി" നാടുകഴിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. രണ്ടുവീടുകാരെന്നുള്ള ഭാവനകൂടാതെ ഇവരിരുവരും ഒരു പോലെയാണ് അങ്ങുചിങ്ങും പെരുമാറിപ്പോന്നിരുന്നത്. ഇപ്പോൾ യുവതിക്കു പതിനാറും യുവാവിന് ഇരുപതും വയസ്സു കഴിഞ്ഞു. 'നവയൗവനംവന്നു നാൾതോറും തിരഞ്ഞിട്ടും' ഇവരുടെ കുട്ടിക്കളിക്ക് ഒരു കുറവും കണ്ടിരുന്നില്ല. ഇയ്യുടെ കുറെ നാളായിട്ട് ഇവരുടെ കാഴ്ചയും വേഷ്യയും ഒന്നു നിലച്ചിരിക്കുന്നു. യഥാകാലം ഇവരിരുവരുടേയും വിവാഹവിഷയത്തിൽ അച്ഛനമ്മമാർ നിഷ്കണ്ഠിച്ചു വിവാഹമുഹൂർത്തംകൂടി നിശ്ചയിച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. നിമ്ലയുമായ നദീസ്പിൽ ഇടിനാദംപോലെ, അവിചാരിതമായി ഒരു ദിവസം നിമ്ല

യുടെ അച്ഛൻ വിവാഹാലോചന, പിൻവലിച്ചിരിക്കുന്നതായി പ്രസ്താപിച്ചു. അന്നുമുതൽക്ക് നിമ്ലാപുര ദാസന്മാരുടെ ഗൃഹസമാഗമവും അന്യമിച്ചു.

അന്ന് എന്തോ ഒരു വിശേഷസംഗതി മുഖദാവിൽ സംസാരിക്കാനുണ്ടെന്നും, അവിടുത്തോളം ഒന്നുവന്നു പോയാൽകൊള്ളാമെന്നും പറഞ്ഞ് പുരന്ദരൻ നിമ്ലയുടെ അടുക്കലേക്ക് ആളയച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. നിമ്ല വള്ളിക്കുടിയിന്നരികെ വന്നുനിന്ന് എന്തിനാണ് എന്നോട് വരാൻപറഞ്ഞയച്ചത്; ഞാനിപ്പോളൊരു കുട്ടിയല്ല ഇങ്ങിനെ വിളിക്കാനും കളിക്കാനും വിജനമായ ഈ സ്ഥലത്ത് ഞാൻ എകാകിനിയായി നിങ്ങളോട് സംസാരിച്ചുകൊണ്ടു നില്ക്കുന്നതു ശരിയാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല; ഇനി വിളിച്ചാലൊട്ടു വരുന്നതുമല്ല; എന്നു പറഞ്ഞു.

പത്തുപതിനാറു വയസ്സു പ്രായമുള്ള സർവ്വസൗഭാഗ്യവതിയായ ഒരു പെൺകിടാവ് താൻ ഒരു കുട്ടിയല്ലെന്ന് ചടുലകടാക്ഷപാതത്തോടുകൂടി പറയുന്ന വാക്കു കേൾക്കുവാൻ വളരെ രസമുള്ളതാണ്. പക്ഷെ, ആരസം അനുഭവിക്കത്തക്കവരായി അവിടെ ആരും ഇല്ലായിരുന്നു. പുരന്ദരന്റെ വയസ്സോ അഥവാ മനസ്സോ അപ്പോൾ ആ സ്ഥിതിഗതികൾക്ക് അനുകൂലമായിരുന്നില്ല.

പുരന്ദരൻ ആ വൃന്ദോട്ടത്തിൽ പച്ചച്ചു പടന്ന് കിടക്കുന്ന ഒരു മാലതീലതയിൽനിന്ന് പുതുതായി വി

രിഞ്ഞ ഒരു പൂപൊട്ടിച്ചു് അതിന്റെ മൃദുലദളങ്ങളോ
രോന്നായി നുള്ളിയിട്ടു്, ഇനി വിളിക്കുന്നില്ല, ഞാൻ ഒ
രു ദൂരദിക്കിലേയ്ക്കു് പോകുന്നു. ഒന്നു പറഞ്ഞുപോ
യ്ക്കുളയാമെന്നുകരുതി ഇവിടുത്തൊളം വന്നുവെന്നേയു
ള്ളു, എന്നുപറഞ്ഞു.

നിമ്ല—ദൂരദിക്കിലേയ്ക്കോ? എവിടേയ്ക്കാണ്?

പുരന്ദരൻ—ലങ്കാരാജ്യത്തിലേയ്ക്കു്.

നിമ്ല—ലങ്കയ്ക്കോ? എന്തിന്നു്? ആ രാചണരാജ്യ
ത്തിലക്കു പോവുന്നതെന്തിനാണു്?

പുരന്ദരൻ—എന്തിനാണെന്നോ? ഞങ്ങൾ കച്ചവട
ക്കാരല്ലേ? കച്ചവടത്തിനായിട്ടുതന്നെ.

ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കേ ചിറമുറിഞ്ഞു
വെള്ളുമാടുമ്പാലെ അശ്രുധാര പുരന്ദരന്റെ കപ്പേ
ലതലങ്ങളിൽകൂടി കുത്തിയൊലിച്ചു.

നിമ്ല അധോമുഖിയായി ഒന്നും പറയാൻ തോ
ന്നാതെ തനിക്കഭിമുഖമായി കിടക്കുന്ന കടലിലെ ക
ല്ലോലമാലകളിൽ ഖാലാദിത്യകിരണങ്ങൾ കളിയാടി
ക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതു നോക്കിനിന്നു. പ്രശാന്തരമണീയ
മായ പ്രഭാതകാലം! ജലശീകരങ്ങളിൽ തട്ടി മൃദുവായ ഒ
രു ശീതമാരുതൻ വീശുന്നുണ്ട്. സമുദ്രതീരത്ത് കൂട്ടം
കൂട്ടമായി ജലപക്ഷികൾ തൂണില്ലാത്ത തോരണമാല
പോലെ പറന്നു കളിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. ആ നീലജല
രാശിയും തരംഗരംഗത്തിലെ കിരണകേളിയും ദൂരത്ത
ങ്ങുമിങ്ങും നിലക്കുന്ന കപ്പലുകളും ആകാശദേശത്തിൽ

അസ്സയ്യുമായി ഒരു മാധിഗുളികപോലെ പറന്നുപോകുന്ന പക്ഷിയും ഓരോന്നോരോന്നായി നിമ്ലയുടെ നിന്നിമേഷങ്ങളായ നയനങ്ങൾക്ക് വിഷയമായി. ഒടുവിൽ നിലത്തു വീണുകിടക്കുന്ന ഒരു മ്ലാനകസുമത്തിൽ റൂഷി പതിപ്പിച്ചു, നിങ്ങളെന്തിനാണ് പോകുന്നത്? ഇതിനൊക്കെ അച്ഛനല്ലേ ഇതുപരെ പോകാറുണ്ടായിരുന്നത്? എന്നു ചോദിച്ചു.

പുരന്ദരൻ — “അച്ഛൻ വയസ്സുകാലമായി. എനിക്കു ധനസമ്പാദനത്തിനു ശ്രമിക്കേണ്ട കാലവുമായി. അച്ഛന്റെ അനുവാദവും അനുഗ്രഹവും വാങ്ങിക്കഴിഞ്ഞു”. നിമ്ല ലതാഗൃഹത്തിന്റെ ഒരറ്റത്തേയ്ക്ക് തലചാച്ച് ശോകപത്യാകലയായി നിന്നു. പുരന്ദരൻ നോക്കിയപ്പോൾ, ആ സുകുമാരിയുടെ പാടലപേലവുമായ കപോലത്തിന്റെ കാന്തി മങ്ങി; അധരം സ്തൂരിച്ചു. നാസാരസ്രാ വികസിച്ചു, അവൾ കരയാൻതുടങ്ങി.

പുന്ദരൻ മുഖംതിരിച്ചു; നീലാകാശത്തും നിലത്തും തളിച്ചലയ്ക്കുന്ന തിരമാലകളിലും കണ്ണുപറിക്കാതെ നോക്കി. അതുകൊണ്ടൊന്നും അടങ്ങിനില്ക്കാതെ ബാഷ്പം ധാരധാരയായി പ്രവഹിച്ചു. പുരന്ദരൻ കണ്ണീർ തുടച്ച് വളരെ പണിപ്പെട്ട്, ഒരു സംഗതി അറിയിച്ചുപോകേണമെന്നു കരുതിയിട്ടാണ് വന്നത്. നിന്റെ അച്ഛൻ നിന്നെ എനിക്കു വിവാഹംചെയ്തുതരുവാൻ വിചാരിച്ചുനില്ക്കുന്നു പറഞ്ഞ ദിപസംമുതൽക്കു

ഞാൻ ലക്ഷാദീപിലേക്കു പോകണമെന്നു സങ്കല്പിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. അവിടെനിന്ന് തിരിച്ചുവരുന്നതല്ലെന്നും തീരുമാനിച്ചിരിക്കുന്നു. നിന്റെ സ്മരണ തേഞ്ഞുമാഞ്ഞു പോയാൽ അർക്കാലത്തെ അങ്ങിനെ ചെയ്യാൻ ഭാവമുള്ളു. എനിക്ക് അധികം സംസാരിപ്പാൻ സാധിക്കുന്നില്ല. അധികം പറഞ്ഞിട്ടു പ്രയോജനവുമില്ല. നിന്നെക്കുറിച്ചു പ്രിയതരമായിട്ട് ഈ ജഗതിൽ എനിക്ക് മറ്റൊന്നുമില്ല. നീയാണെന്റെ പ്രാണസർപ്പം. ഇതുമാത്രമാണ് എനിക്ക് നിന്നെ അറിയിക്കാനുള്ളത്.” എന്നു പറഞ്ഞ് മറ്റൊരു ഭാഗത്തേക്കു തിരിഞ്ഞ് അഞ്ചുപത്തടി നടന്ന് ഒരു ചെടിയുടെ ഇല പൊട്ടിച്ചു നില്പായി; ബാഷ്പവേഗം കുറഞ്ഞു ശമിച്ചപ്പോൾ പിന്തിരിഞ്ഞുവന്ന് നിങ്ങൾക്ക് എന്റെ നേരെ നിവ്യാജമായ പ്രണയാതിരേകം ഉണ്ടെന്നു ഞാൻ നല്ലപോലെ ധരിച്ചുവെച്ചിട്ടുണ്ട്. പക്ഷെ, നീ എന്നെക്കിലും ഒരു പരപത്നിയായി തീരാവുന്നതു കണ്ടാൽ എന്റെ സ്മരണ ഹൃദയത്തിൽനിന്ന് നീക്കിക്കളഞ്ഞേക്കൂ. വൃശ്ചികമയൊക്കെ ദിവാസപ്തംപോലെ മാഞ്ഞുപോകട്ടെ; ഇതു നമ്മുടെ അന്ത്യസന്ദർശനമാണ്; ഇനി നമുക്കിരുവർക്കും പരസ്പരസമാഗമത്തിനു യോഗം ഉണ്ടാകയില്ലെന്നാണ് തോന്നുന്നത്. എന്നു സഗദഗഭം പറഞ്ഞു.

അനന്തരം പുരന്ദരൻ അവിടെനിന്നു തിരിച്ചു. നിമ്മല മുക്തകണ്ഠയായി രോദനംചെയ്യാനും തുടങ്ങി. ഒരു

വിധം വിലാപംനിർത്തി ആ കമാരി തന്നെത്താൻ 'ഞാനിന്നു ചത്തുപോകുന്നതായാൽ പുരന്ദരൻ ലക്ഷ്മി പുറപ്പെട്ടുപോകുവാൻ ഇടവരുമോ? ഈ വള്ളി കഴുത്തിൽ ചുറ്റി എന്തു കൊണ്ട് എനിക്ക് ആത്മഹത്യ ചെയ്യുകൂടാ? അല്ലെങ്കിൽ, ഈ സമുദ്രത്തിൽ ചാടിച്ചുത്തറലെന്നാണ്?' എന്ന് പറഞ്ഞ് വീണ്ടും, എന്റെ മരണാനന്തരം പുരന്ദരൻ ലക്ഷ്മിയോടൊന്നിച്ച് ഇല്ലെങ്കിലെന്ത്? അതുകൊണ്ട് എനിക്ക് ഒന്നാണ് വരാനുള്ളത്? എന്നു ജപ്തിച്ച് പിന്നെയും ഇരുന്ന് കുറഞ്ഞു തുടങ്ങി.

രണ്ടാം അദ്ധ്യായം.

ധനദാസൻ മകളെ പുറന്ദരൻ വിവാഹം ചെയ്തു കൊടുക്കുവാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ലെന്നു പറഞ്ഞത് എന്തു സാഹചര്യമായിരിക്കും? അതുകൊണ്ട് അറിഞ്ഞുകൂടാ. അയാൾ അതിനെപ്പറ്റി ആരോടും ഒന്നും പ്രസ്താവിച്ചിട്ടില്ല. ആരെങ്കിലും ചോദിച്ചാൽ ഒരു പ്രത്യേകസംഗതി ഉണ്ട് എന്നുമാത്രം പറയുകയാണ് പതിവ്. നിമ്ലയെ പലതും വിവാഹാർത്ഥം അപേക്ഷിച്ചുവന്നിരുന്നു. ധനദാസൻ അതിനൊന്നും അനുകൂലിച്ചില്ല. വിവാഹാലോചനതന്നെ ചെയ്തികൊള്ളാറില്ല. മകൾക്കു പ്രായപൂർത്തിയായി; ലോകാപവാദത്തിന്നിടയായിത്തീരുന്നമനം മറ്റൊരു അമ്മ പലപ്പോഴും പറഞ്ഞു ബുദ്ധിമുട്ടി

കാലങ്ങളിലും അതൊന്നും ധനദാസൻ വകവെച്ചിരുന്നില്ല. നമ്മുടെ സാമിത്വപ്പാടങ്ങൾ ഇങ്ങോട്ട് എഴുനെള്ളട്ടെ! അതിന്നുശേഷം അതിനെപ്പറ്റിയൊന്ന് ആലോചിക്കാം എന്നു സമാശ്വസിപ്പിക്കുകമാത്രം ചെയ്തു.

പുരന്ദരൻ സിംഹളദീപിലേക്കു പോയ്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. രണ്ടുവർഷമായി ഇതേവരെ തിരിച്ചുവന്നിട്ടില്ല. നിമ്ല ഒരു കന്യകയാതിട്ടുതന്നെയാണ് കാലംകഴിക്കുന്നത്. ഉദ്യാനമദ്ധ്യത്തിലെ നവപല്ലവിതമായ മധുവിലതപോലെ അവൾ ധനദാസഗൃത്തിൽ പരിശോഭിക്കുന്നു.

അതുവരെ പരിണീതയാകാതിരുന്നതുകൊണ്ട് നിമ്ല ശോകാകുലയായിരുന്നില്ല. വിചാരവിഷയം വന്നുവശായാൽ തൽക്ഷണം അധിമതിക്കുട്ടിയിൽ പുരന്ദരസ്വരൂപം ചിത്രീതമായി തുടങ്ങും. അയാളുടെ പ്രേമപ്രഹേലിയായ മുഖസന്തോഷവും വൈരമോതിരമണിഞ്ഞ വിരലുകളും അവളുടെ സ്മൃതിപഥത്തിൽ പ്രവേശിച്ചുകഴിയും. അപ്പോഴല്ലാം ആ സുമുഖി വിരഹവിധുരീഭാവത്തിൽ വിലവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്യും. അച്ഛൻ അവളെ ആർക്കുപിടിച്ചു കൊടുക്കുവാനാണ് സങ്കല്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. പിതൃശാസനം അലംബ്യമാണുതാനും. പക്ഷെ അവളുടെ പുത്രോകാശത്തിൽ ഉദ്യോഗസ്ഥയങ്ങൾകൂടാതെ 'കതിർവീശി വിളങ്ങിപ്പന്ന ചെൺമതി'യോടല്ലാതെ ഒരു ഇന്ദ്രപുരുഷന്മാട് അവ

ഉളെ സംഘടിപ്പിക്കുവാനാണ് അച്ഛൻ ഭാവിച്ചിരിക്കുന്നതെങ്കിൽ, നിശ്ചയമായും നിമ്മല ജീവന്യുതന്നെ.

ഇങ്ങിനെയാക്കയാണകിലും വിവാഹസംഗതിയിൽ അച്ഛൻ കാർഷ്യായൊന്നും പ്രവൃത്തിച്ചു കാണാത്തതിനാൽ നിമ്മലയ്ക്ക് ആശ്ചര്യംതോന്നാതിരുന്നില്ല. ആ പ്രായത്തിലുള്ള ഡെൺകുട്ടികളെ വിവാഹംകഴിയാതെ ആരും വീട്ടിൽ നിത്തുക പതിവില്ല. അങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നതാണകിൽ തന്നെ അതു പരിണയാനന്തരം മാത്രമായിരിക്കും. എന്താണ് ധനദാസൻ മകളുടെ വിവാഹ കാർഷ്യാത്തെ സംബന്ധിച്ച് ഒന്നുംതന്നെ ആലോചിക്കാതെ ഇങ്ങിനെ ദീഘമൗനം അവലംബിച്ചിരിക്കുന്നത്? അങ്ങിനെ ഇരിക്കെ ഒരുദിവസം ആകസ്മികമായി നിമ്മലയ്ക്ക് അതിനെ സംബന്ധിച്ച് അല്പം ഒരു സൂചന കിട്ടി.

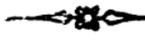
ധനദാസന് പല വ്യാപാരങ്ങൾക്കും ഇടയിൽ ചീനദേശത്തെ ഒരു വിചിത്രമായ ആഭരണപ്പെട്ടി കിട്ടാനിടയായി. പെട്ടി സാമാന്യം വലുതായിരുന്നു. ധനദാസന്റെ ഭാര്യ തന്റെ ആഭരണങ്ങളെല്ലാം അതിലാണ് വെച്ചു സൂക്ഷിച്ചിരുന്നത്. അയാൾ പുതുതായി കുറെ പൊൻപണ്ടും പണിയിച്ച് ഭാര്യക്കുകൊടുത്തപ്പോൾ, പഴയ ആഭരണങ്ങളൊക്കെ ആ പെട്ടിയോടു കൂടി അമ്മ മകൾക്കു സമ്മാനിച്ചു. നിമ്മല ആഭരണങ്ങളോരോന്നുരോന്നായി എടുത്തു പരിശോധിച്ചപ്പോൾ

ക്കമ്പോൾ, ഒരു എഴുത്തിന്റെ തുണ്ട് അവൾക്കു കിട്ടി. അത് ഒരു സമ്പൂർണ്ണലേഖനമായിരുന്നില്ല.

നിമ്ലക്കു വായിക്കുവാൻ നല്ലപോലെ അറിയാമായിരുന്നു.- പുരാണവനിതാരത്നങ്ങളുടേയും മറ്റും ചുണ്ഡചരിത്രങ്ങൾ പാരായണംചെയ്യുന്നതിൽ പരായണയായിരുന്നു ആ മനസ്സിനി. അങ്ങിനെ ആ കരവിൽ വാഞ്ഞടുത്തതാണ് അവളുടെ മുട്ടിലൊട്ടേയും. പ്രാരംഭത്തിൽതന്നെ താൻ പേരുകളുടേപ്പോൾ കൈയ്യൊലാപിഷ്ടയായി ആ കത്തു വായിച്ചുനോക്കി. അതിൽ ഉണ്ടായിരുന്നത് ഏതാനും ചില വാക്കുകളും വരികളും മന്ത്രമായിരുന്നതിനാൽ കത്തിലെ കാര്യം മുഴുവൻ വ്യക്തമായില്ല; അതാര്, ആക്ക്, എന്തിനെഴുതിയതാണെന്നു കൂടി അറിഞ്ഞുകൂടായിരുന്നു. എങ്കിലും അതിലുള്ള തോളും വായിച്ചപ്പോൾതന്നെ അവൾക്കു ബഹു മേതോന്നി. ആ എഴുത്തിലുണ്ടായിരുന്നത് ഇത്രമാത്രമാണ്.

ജാതകം പരിശോധിച്ചു നോ.....
.....നിമ്ലയെന്ന നിങ്ങളുടെ കുട്ടി.....
.....വിവാഹംകഴിഞ്ഞാൽ ഭയങ്കരമായ ആപത്ത്.....
.....അഞ്ചു വർഷം.....പരസ്പരഭ്രംസം
.....യുണ്ടാകും.....

നിമ്ല വിചാരശോചരമല്ലാത്ത ആ വിപത്തിനെകുറിച്ച് ഭയവിഹ്വലയായിരീന്ദം. ഈ വൃത്താനന്ദം ആരേയും അറിയിക്കാതെ ആ ലേഖനശകലം അവൾ ഭ്രമമായി സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചു.

മൂന്നാം അദ്ധ്യായം.

വഷം മൂന്നുകഴിഞ്ഞു. എങ്കിലും പുരന്ദരൻ സിംഹളത്തിൽനിന്ന് മടങ്ങിവരുന്ന ഭാവമില്ല. നിമ്ലയുടെ പുത്രോത്തരാഗത്തിൽ ആ കാമകോമളവിഗ്രഹം പണ്ടത്തെപ്പോലെ പ്രകാശിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെ ഇരിക്കുന്നു. പുരന്ദരൻ എന്ന വിസ്മരിച്ചിരിക്കുകയില്ല. സപരാജ്യത്തേയ്ക്ക് ഇതേവരെ മടങ്ങിവരാതിരിക്കുന്നത് അതുകൊണ്ടുതന്നെയായിരിക്കാനെ വഴിയുള്ളൂ എന്ന് അവൾ സദാപി ചിന്തിക്കുന്നുണ്ട്.

ഇങ്ങിനെ രണ്ടുകൊല്ലം പിടുന്നതും കഴിഞ്ഞു. ഒരു ദിവസം ചെട്ടന്നു ധനദാസൻ, “എല്ലാവരും കാശിയാത്രക്കുവേണ്ട ഒരുക്കങ്ങളൊക്കെ ചെയ്യണം. സപാമിസന്നിധാനത്തിൽനിന്ന് ഒരു ശിഷ്യൻ വന്നിട്ടുണ്ട്. അങ്ങോട്ട് ചെല്ലണമെന്ന് സപാമികൾ കല്പിച്ചുയച്ചിരിക്കുന്നു. അവിടെചെച്ചുതന്നെ നിമ്ലയുടെ വിവാഹവും നടക്കാം. രണ്ടുമൂന്നുപേരെ അവിടെ ആലോചിച്ചു ചെച്ചിട്ടുണ്ട്”. എന്നു പറഞ്ഞു.

ധനദാസൻ ഭാര്യയേയും മകളേയുംകൂട്ടി കാശിക്കുപുറപ്പെട്ടു. യഥാകാലം ആ പുണ്യസ്ഥലത്തെത്തിച്ചേർന്നു, ആചാര്യനായ ഗോവിന്ദാനന്ദസപാമികളെ ദർശിച്ചു. സപാമികൾ വിവാഹഹ്രന്തം നിശ്ചയിക്കുകയും എല്ലാം യഥാവിധി നടത്തണമെന്ന് ആജ്ഞാപിക്കുകയും ചെയ്തു.

കല്യാണത്തിനുവേണ്ട സാമഗ്രികളെല്ലാം അയാൾ ക്ഷണത്തിൽ സംഭരിച്ചു. തിക്ഷാതിരക്കുമാണമില്ല. ധനദാസന്റെ കൂട്ടുകൾക്കുവേണ്ട വിവാഹത്തെപ്പറ്റി ആർക്കും ഒന്നും നിശ്ചയമില്ലായിരുന്നു.

വിവാഹദിവസം സായംസന്ധ്യയായി. രാത്രി ധനമുഖത്തിലാണ് മൂഹൂർത്തം. ബന്ധുചിത്രങ്ങളാരുമില്ല. അയൽവാസികളുംകൂടി സന്നിഹിതരായിട്ടില്ല. അതുവരെ വരനാരാണെന്നു ധനദാസനല്ലാതെ മറയ്ക്കും അറിഞ്ഞുകൂടാ. അയാളുടെ ഉത്തരവേകുംകൂടി അവർക്കു കൈ അജ്ഞാതയായിരുന്നു. ശോചിനാനന്ദസഹായം എന്ന് വരദന്വേഷണം ചെയ്യിരിക്കുന്നതെന്ന് നിശ്ചയമുള്ളതുകൊണ്ട് ഒരു അപാത്രമായിരിക്കുമായില്ലെന്ന് അവർക്ക് ഉത്തമവിശ്വാസമുണ്ടായിരുന്നു. ധനദാസൻ ഇതൊക്കെ രഹസ്യമായി ചെയ്യിരിക്കുന്നതിന്റെ ഉദ്ദേശം എന്തായിരിക്കും? അത് അയാൾക്കു അറിഞ്ഞുകൂടാ. അയാളുടെ മനസ്സിലുള്ളത് മറയ്ക്കുവരെങ്ങിനെ അറിയും.

ഒരു ചെറിയവീട്ടിനകത്ത് ഒരു പുരോഹിതൻ ചില പൂജാസാധനങ്ങളോടുകൂടി ഏകാകിയായിരിക്കുന്നുണ്ട്. ധനദാസൻമാത്രം വരാശമനം പ്രതീക്ഷിച്ച് പുറത്തുനില്ക്കുകയാണ്. ഗൃഹാന്തർഭാഗത്തിൽ വധുസമലംകൃതയായിരിക്കുന്നു. നിമ്ല ഇതെന്തുരഹസ്യം! എന്തായാലും എന്തെന്ന് പുരന്ദരൻ വിവാഹംചെയ്യുകൊടുക്കുന്നില്ല, പിന്നെ ആർക്കാണ് വേണ്ട? വല്ല ഇത്രയും

ചന്ദ്രനോ ആയിരിക്കാം. ആരായാലും ഒരിക്കലും അന്യാന്യം യോജിച്ചിരിക്കയില്ല നിശ്ചയം എന്ന് ആത്മഗതം ചെയ്തു.

അപ്പോൾ വധുവിനെ വിവാഹമണ്ഡപത്തിലേക്ക് കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോകുവാൻ അച്ഛൻ അകത്തേക്കു വന്നു. ഒരു ശീലകൊണ്ട് അച്ഛൻ അവളുടെ കണ്ണുരണ്ടും ഭ്രമമായി കെട്ടി. നിമ്ബല 'അച്ഛാ! എന്താണിത്' എന്നു ചോദിച്ചു. ധനദാസൻ, 'സ്വാമികളുടെ കല്പന അങ്ങിനെയാണ് മകളേ! അപ്രകാരം നടക്കാതെ നിവ്യാഹമില്ല. എല്ലാ വിധികളും ഭക്തിപൂർവ്വം ആചരിക്കണം. കേട്ടോ' എന്നു പറഞ്ഞു. നിമ്ബലക്ക് ആശ്ചര്യവും ഉൽകണ്ഠയും വർദ്ധിച്ചതേയുള്ളൂ. അച്ഛൻ ആവൃതനയനയായ മകളെ കതിർമണ്ഡപത്തിലേക്ക് കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവന്നു—

നിമ്ബലക്കു കണ്ണു തുറന്നുനോക്കാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നെങ്കിൽ വരന്റെ കണ്ണുകളും കെട്ടിയിരിക്കുന്നതായി കാണാമായിരുന്നു. ഇങ്ങിനെയാണ് വിവാഹം നടന്നത്. ആ സ്ഥലത്ത്, സ്വാമി, പുരോഹിതൻ, വധുവിന്റെ അച്ഛൻ ഇവരല്ലാതെ മറ്റാരും ഇല്ലായിരുന്നു. വധുവരന്മാർ ആരേയും കണ്ടിട്ടുമില്ല. അവർക്ക് പരസ്പരഭർന്നവ്യമുണ്ടായിട്ടില്ല.

ഗോവിന്ദാനന്ദസ്വാമി വധുവരന്മാരോട്, നിങ്ങളുടെ രണ്ടുപേരുടെയും വിവാഹകർമ്മം കഴിഞ്ഞു. നിങ്ങളുന്മേലും ഭർന്നം ചെയ്യുകൂടാ. വധുവിന്റെ കന്യകാ

തപം കളയുകമാത്രമാണ് ഈ കല്യാണത്തിന്റെ ഉദ്ദേശം. ഇജ്ജന്മാത്തിൽ നിങ്ങളുദ്യോഗം കണ്ടെത്തുമോ എന്ന കാര്യം തീച്ചപറവൻ കഴികയില്ല. ഒരു സമയം കണ്ടെങ്കിൽതന്നെ തിരിച്ചറിയുകയില്ല. അതിന് ഞാൻ ഒരു ഉപായം ഉപദേശിക്കാം. എന്റെ കയ്യിൽ രണ്ടുമോതിരമുണ്ട്. രണ്ടും ഒരപ്രകാരത്തിലാണ് പണിയെടുക്കുന്നത്. അവയിൽ പതിച്ചിട്ടുള്ള രത്നങ്ങൾ എങ്ങും ഭൂമിയിലാണ്. മോതിരങ്ങളുടെ പിൻപശത്തു് ഓരോ മയൂരസപത്രം ഓരോ മറയയിൽ കൊത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഒരു മോതിരം വരണം മറ്റൊന്നു വധുവിന്നും തരുന്നതാണ്. ആ ജാതി മോതിരം ആരുടെ കയ്യിലും കാണുന്നതല്ല. ആ മയൂരസപത്രം അതുപോലെ മറ്റൊരും കൊത്താനും കഴികയില്ല. ഞാൻ തന്നെയാണ് അതിന്റെ ശില്പി. ഈ മോതിരം ധരിച്ചുകാണുന്നത് ആരോ അത്തന്റെ ഭർത്താവാണ് വധുവും, ഭാര്യയാണെന്നു വരണം മീച്ചപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. ഈ മോതിരം ആരുടെ കയ്യിലും കൊടുക്കരുത്. ദാരിദ്ര്യത്തിൽ പെട്ടുപോയാലും വില്ലരുത്. ഇന്നുമുതൽ അഞ്ചുവർഷംവരെ ഈ മോതിരം നിങ്ങൾക്ക് ധരിക്കാനും പാടില്ല. ഇന്ന് മകരത്തിലെ ശുക്ലപക്ഷപഞ്ചമിയാണ്. പതിനൊന്നു നാഴിക രാമച്ചെന്നു. ഇനി അഞ്ചാമത്തെ വർഷം ഇതേസമയത്തു് മാത്രമേ അംഗുലീയധാരണം ചെയ്യാൻ പാടുള്ളൂ എന്നു ഞാൻ ബലമായി ശാസിക്കുന്നു.

എന്റെ ആജ്ഞയെ അതിലംഘിച്ചു പ്രവൃത്തിച്ചാൽ
അതിരോ അനന്തമുണ്ടാകും.

ഇങ്ങിനെ ഉപദേശിച്ചു സ്വാമി അവിടെനി
ന്ന് പോയി. ധനദാസൻ മകളുടെ നേത്രാവരണം നി
ക്കി. അവൾ കണ്ണമിഴിച്ചുനോക്കി. പുരോഹിതനും അ
ക്കനും മാത്രമേ അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നള്ളൂ. വരനെ അ
വിടെഎങ്ങും കണ്ടില്ല. അന്നുരാത്രി അനന്തചിന്താക
ലയായ അവൾക്ക് നിദ്രാലിംഗനസുഖം അനുഭവി
ക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

— — —
നാലാം അദ്ധ്യായം.
— — —

വിവാഹാനന്തരം ധനദാസൻ സകുടുംബംസപ
ദേശത്തു വന്നുചേർന്നു. വഷം നാലുകഴിഞ്ഞു. പുരന്ദരൻ
മടങ്ങിവന്നിട്ടില്ല. നിമ്മലയ്ക്ക് ആ വിദേശവാസി തി
രിച്ചുവന്നാലെന്ത്? വന്നില്ലെങ്കിലെന്ത്? രണ്ടും ഒരു
പോലെ.

പുരന്ദരൻ എഴുപയ്മായിട്ടും മടങ്ങിവന്നില്ലല്ലോ
എന്നു വിചാരിച്ചു നിമ്മല കുറച്ചു മനസ്സാധപ്പെട്ടു
തിരുന്നില്ല. അവൾ തന്നെത്താൻ ഇങ്ങിനെ പറയും.
എന്നെ അദ്ദേഹം ഇതേവരെ മറന്നിട്ടുണ്ടായിരിക്കയി
ല്ലന്ന് കരുതുന്നത് അസംബന്ധം. ജീവനോടുകൂടി ഉ
ണ്ടോ എന്ന സംഗതിതന്നെ സന്ദേഹത്തിലാണ്. അ
യ്ക്കുള്ള കാണ്ണമെന്നുള്ള കൌതുകം എനിക്കില്ല.
ഞാൻ ഇപ്പോൾ ഭക്തപത്നിയാണ്. എന്നാലും എ
ന്റെ ആ ബാല്യസ്മൃതത്ത് ദീപ്താസ്സായിരിക്കട്ടെ
എന്ന് എനിക്കു് എന്തുകൊണ്ടു് ആശംസിച്ചുകൂടാ?

ധനദാസൻ ചില കാരണങ്ങളാൽ ചിന്താക്രാന്തനായി തീർന്നു. ക്രമേണ ദാരുണമായ രോഗത്തിൽ പതിച്ച് പരലോകപ്രാപ്തനായി. ധനദാസന്റെ ധർമ്മത്തിനു അനുകൂലമായൊന്നും ചെയ്തു. ആ സുശീലയ്ക്ക് മറ്റാരും തുണയുണ്ടായിരുന്നില്ല. അമ്മയുടെ കാൽപിടിച്ച് അവൾ കരഞ്ഞു ആ അനുമരണകൃത്യത്തിൽനിന്ന് വിരമിക്കുവാൻ വളരെയാക്കെ അപേക്ഷിച്ചുനോക്കിയെങ്കിലും ആ ദുഃഖവൃത അതൊന്നും ചെയ്യാൻ കഴിയില്ല. അങ്ങിനെ നിമ്ല കേവലം നിരശ്വരനായി തീർന്നു.

അന്തിമകാലത്ത് അമ്മ മകളോട്, നീ എന്തിനും വിചാരപ്പെടുന്നു? നിനക്കുവേണ്ടാ ഒരുകാരെ ഭർത്താവായുണ്ട്. യഥാകാലം നീ അവനെ കണ്ടെത്തും. വരനെ കണ്ടെത്തിയില്ലെന്നിരിക്കട്ടെ, നീയിപ്പോളൊരു കുട്ടിയല്ല; ഈ ലോകത്തിൽ മുഖ്യബന്ധുവായ ധനം നിന്നുണ്ട്. ധനമുണ്ട്. മകളേ! നീ ഒന്നുകൊണ്ടും വിചാരിക്കേണ്ട എന്നു പറഞ്ഞ് സമാശ്വസിപ്പിക്കാൻ നോക്കുകയാണുണ്ടായത്.

പക്ഷേ, ആ ആശയം നിഷ്പലമായിട്ടാണ് പരിണമിച്ചത്. ധനദാസന്റെ കാലശേഷം, കണക്കുനോക്കിയപ്പോൾ പറയത്തക്ക പണമൊന്നും സമ്പാദിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല. ആ മാളികവീടും ചില സാമാനങ്ങളും ഏതാനും ആഭരണങ്ങളും മാത്രമേ അവശേഷിച്ചിരുന്നുള്ളൂ. ഉള്ളുകളികളൊക്കെ അന്വേഷിച്ചുറിഞ്ഞപ്പോൾ അമ്മയ്ക്ക് ഇടക്കാലത്ത് പൂർവ്വകാലത്തിൽ നഷ്ട

മാണ് നേരിട്ടിരുന്നതെന്നും തന്മൂലം ബാധിച്ചു കടം വീട്ടുവാൻ ഭഗീരഥപ്രയത്നം ചെയ്യുകയായിരുന്നുവെന്നും അറിഞ്ഞു. ഏകദേശം വാല്മുക്യഗ്രന്ഥനായ അയാളുടെ പരമഗതിക്ക് ഈ നൈരാശ്യഗർഭമായ നിശിതചിന്ത ചേതുമായിതീർന്നതാണെന്നും മനസ്സിലായി.

ധനദാസന്റെ നിർമ്മാണവൃത്താന്തം നാടെങ്ങും പരന്നു. അനന്തരാവകാശിനിയായ നിർമ്മലയുടെ അടുക്കൽ ചന്ന് കടക്കാർ ബുദ്ധിമുട്ടിച്ചുതുടങ്ങി. സർവ്വസ്വവും വിറ്റ് അച്ഛന്റെ കടം വീട്ടുകതന്നെയെന്ന് ആസൂചരിത നിശ്ചയിച്ചു; കടിയീരപ്പുംകൂടി ഒരു വിചിന്ത നിശ്ചയിച്ച് കടക്കാർക്ക് വിട്ടുകൊടുത്തു.

അങ്ങിനെ, സകല സുഖഭോഗങ്ങളോടുകൂടി വളർന്നു വിലാസിനിക്കു ഗ്രാമത്തിൽ ഒരു വീടെടുത്തു കേവലം നിർലാഭസ്ഥിതിയിൽ നാൾ കഴിക്കേണ്ടിവന്നു. ആരും ആശ്രയമില്ലാതെ അഴലാഴിയിൽ അലയുവാനാണ് യോഗമെന്ന് അവൾക്കുതാനി. നിർമ്മലയുടെ പരമഗുണകാംക്ഷിയാണ് ഗോവിന്ദാനന്ദസ്വാമി. അദ്ദേഹം എത്രയോ അകന്ന ഒരു ദിക്കിൽ! ആ അനാഥകുമാരിയെ അവിടേയ്ക്ക് കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോകവെന്നും ആരുമില്ല.

അഞ്ചാം അദ്ധ്യായം.

നിർമ്മല യുവതിയാണ്. അതിസൗഭാഗ്യം നേടിയ ഒരു യുവതിയാണ് ഏകാകിനിയായി അവൾ ഒരു

ഗൃഹത്തിൽ നിവസിക്കുന്നത് ശരിയല്ല. അതുകൊണ്ട് ആ പത്തും അപവാദവും ഉണ്ടായേക്കാം. അടുത്ത വീട്ടിൽ കൌമുദി എന്നൊരുത്തി താമസിക്കുന്നുണ്ട്. വിധവയാണ്. അവൾക്ക് ഒരു ആൺകുട്ടിയും നാലഞ്ചു പെൺകുട്ടികളും ഉണ്ട്. യൌവ്വനവിഭവമെല്ലാം അവളോടു യാത്രപറഞ്ഞു പിരിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഒരു സന്യാസ്തൃ ചാരിണിയാണ് അവളെന്ന് പരക്കെ സമ്മതമാണ്. നിമ്മല അവളുടെ വീട്ടിലാണ് രാത്രി പോയി കിടന്നുറങ്ങാറുള്ളത്.

പതിവുചോലെ നിമ്മല ഒരു ദിവസം അവിടെ ഉറങ്ങാൻ പോയപ്പോൾ, പല വർത്തമാനങ്ങൾക്കും മദ്ധ്യേ, “പുരന്ദരൻ എട്ടു വർഷത്തോളമായി നാടുവിട്ടുപോയിട്ട്. ഇപ്പോൾ മടങ്ങിവന്നിരിക്കുന്നതായി നാട്ടിലേക്കെ സംസാരമുണ്ട്” എന്നു കൌമുദി പ്രസ്താവിച്ചു. ആ നാമശ്രവണമാത്രത്തിൽതന്നെ പുളകനിചോലമണിഞ്ഞ ഒരു മനോഹരിയുടെ മുദ്രലക്ഷ്മിപോലം അശ്രുലുഷ്മയായി. മങ്ങിയ ചെളിച്ചെത്തിൽ കൌമുദി അതു കണ്ടില്ല. അവൾക്ക് ഇഹലോകത്തിൽ അവശേഷിച്ചിട്ടുള്ള ഏകാചലംബവും ഇല്ലാതെയായി. പുരന്ദരൻ അവളെ വിസ്മരിച്ചുകളഞ്ഞു. നിമ്മല അയാളുടെ മനോരപ്പണത്തിൽ നിഴലിച്ചുനില്ക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ ഒരിക്കലും അയാൾ തിരിച്ചുവരാൻ അവകാശമില്ലാത്തതായിരുന്നു. പുരന്ദരൻ അവളെ മറന്നുപോയാലും ഉല്ലെങ്കിലും അവൾക്കിപ്പോൾ എന്താണ് വരാനുള്ളത്

പക്ഷേ പുരോഹിതന്മാരുടെ വിരാജമാനമായിരുന്നു ആ വിഗ്രഹം. തന്റെ ഖാലുഖസ്യം—നന്നെ നിശ്ശേഷം വിസ്മരിച്ചു കളഞ്ഞതായി കണ്ടപ്പോൾ, ആ കോമളകുമാരി കുണ്ഠിതം ഭാവിക്കാതിരുന്നില്ല. നിമ്ബതന്നത്താൻ 'അദ്ദേഹം എന്നെ മറന്നിരിക്കുകയില്ല' ഞാൻ നിമിത്തം എത്രകാലം വിദേശത്തു വസിക്കും? അച്ഛനും അന്തരിച്ചു. നാട്ടിലെത്തിച്ചേരാതെ സാധിക്കുമോ? എന്നു വിചാരിക്കും. വീണ്ടും "ഞാനൊരു ദുഃഖരിതയാണെന്ന് ദോഷാരോപണത്തിന് പാത്രമാകുകയോ? പുരന്ദരന്മാരാണ് അടിക്കടി രംഗപ്രവേശം ചെയ്യുന്നതാണ് എന്ന് ആത്മനിന്ദനം ചെയ്യും.

കൌമുദി—പുരന്ദരനെ നന്നെ രാജാജ്ഞാരി നിന്നുകൊണ്ട് യില്ലേ? ഇയ്യുടെ കഴിഞ്ഞുപോയ ശിരീഷചന്ദ്രന്റെ മകനല്ലേ?

നിമ്ബ—അറിയും —

കൌമുദി—അയാൾ തന്നെയാണ് തിരിച്ചുവന്നിരിക്കുന്നത്. സംഖ്യയില്ലാത്തൊളം ദ്രവ്യം സമ്പാദിച്ചിരിക്കുന്നുവത്രേ! അത്രധനം നമ്മുടെ താമ്രലിപ്തപട്ടണത്തിൽ ആക കൂടി ഇല്ലത്രേ?

നിമ്ബയുടെ ശരീരത്തിൽ രക്തസഞ്ചാരത്തിനു ശക്തികൂടി. തന്റെ നിമ്ബനാവസ്ഥ മനസ്സിൽ നന്നായി നിഴലിച്ചു. പൂർവ്വകഥാസ്മരണയും ഉദ്ദീപിതമായി. ദേവിദ്രാജപാല വല്ലാത്ത ഒരു ജാലം. അതിനെ ശമിപ്പിക്കുവാൻ അതുപമായ ഈ ധനരാശി അവളുടെ അധീന

തയിലായെങ്കിലെത്ര നന്നായിരുന്നു. അങ്ങിനെ ആയി
 കൂടാനുണ്ടോ? ഇപ്രകാരമുള്ള മനോരാജ്യവിഹാര
 ത്താൽ ആർക്കാണ് രക്തചരിവാഹം പ്രബലീഭവിക്കാ
 തത്. ആവക സന്ദർഭങ്ങളിൽ ഭാവഭേദം ഇല്ലാതിരി
 കുന്ന അംഗനാജനങ്ങൾ ദുർല്ലഭമാണ്. ഏതാനും നിമി
 യം നിമ്ല ഒരു ദിവാസപ്തത്തിൽ നിന്ന് നിവൃത്ത
 യായപ്പോലെ ഇരുന്ന് സംഭാഷണത്തിന് വേറെ വി
 ഷയം വലിച്ചിട്ടു. ഒടുവിൽ, ഉറങ്ങാരായപ്പോൾ, 'കൌ
 മുദി' അയാളുടെ വിവാഹം കഴിഞ്ഞോ? എന്നു നിമ്ല
 ല ഉത്കലികയോടെ ചോദിച്ചു. കൌമുദി ഇല്ല, ഇന്
 യം ആയിട്ടില്ലത്രേ എന്നു പറഞ്ഞു.

നിമ്ലയുടെ സന്ദേഹിയങ്ങളും വിവശമായി; അ
 നുരാത്രി ചേറെ യാതൊരു സംഗതിയും നടന്നില്ല. *

ആറാം അദ്ധ്യായം.

ഒരു ദിവസം കൌമുദി സ്നേഹദനയായി നിമ്ല
 ലയുടെ അരികെ വന്ന് ശാന്തമുദ്രവായ ശകാരഭാവ
 ത്തിൽ 'എന്താണ് നിമ്ലലെ! ഇങ്ങിനെതന്നെയാണ്
 ചെയ്യേണ്ടത്; കൊള്ളാം' എന്നു പറഞ്ഞു.

നിമ്ല—ഞാനന്താണ് ചെയ്യുന്നത്?
 കൌമുദി—ഇത്രനാളായിട്ടും നിങ്ങൾ അതെന്നോടു പ
 രഞ്ഞുവോ?

നിമ്ല—ഞാനെന്താണ് പറയാതിരുന്നത്? †

കൌമുദി—പുരന്ദരനും നിങ്ങൾക്കും തമ്മിൽ ഇത്ര വലിയ സ്നേഹമോ?

നിമ്മലയുടെ പാടലകപോലം ലജ്ജാലേഹതാൽ ഒന്നുകൂടിയുണ്ടു്. ചെറുപ്പത്തിൽ ഞങ്ങൾ അയൽവാസികളായിരുന്നു. ഇതിലെന്താണ് ഇത്ര പറയാനുള്ളത്. എന്ന് ആദ്യവശമായ കണ്ണുപരത്തിൽ പറഞ്ഞു.

കൌമുദി—ചെറും അയൽവാസികളോ? ശരി! ശരി! ഇത് നോക്കൂ. നിങ്ങൾക്കെന്താണ് ഞാൻ കൊണ്ടുവന്നിരിക്കുന്നത്? എന്നുപറഞ്ഞു കൌമുദി കൈപ്പെട്ടിയിൽനിന്ന് ശോഭനമായ ഒരു വജ്രമാല എടുത്തു നിമ്മലയ്ക്ക് കാണിച്ചു. അവളതുകണ്ട് വിസ്മിതയായി. ഇതു വളരെ വിലയുള്ളതാണല്ലോ, എവിടന്നാണ് ഇതു കൊണ്ടുവന്നത് എന്നുചോദിച്ചു.

കൌമുദി—ഇത് പുരന്ദരൻ നിങ്ങൾക്കായിട്ട് തന്നയച്ചതാണ്. നിങ്ങൾ എന്റെ വീട്ടിലാണ് കിടക്കാൻ വരാറുള്ളതെന്നറിഞ്ഞ് എന്നെ വിളിപ്പിച്ചു നിങ്ങൾക്കിതു തരാനായി ഏല്പിച്ചയച്ചതാണ്.

അത് അംഗീകരിക്കുന്നപക്ഷം ആജീവനാന്തം ദാരിദ്ര്യദവതയുടെ പിടിയിൽ പെടേണ്ടതായി വരികയില്ലെന്ന് നിമ്മലയ്ക്കുതോന്നി. ധനദാസന്റെ കണ്ണിലുണിയായി വളർന്നുപന്ന ആ കനകവല്ലി ഉണാനില്ലാ, ഉടുപ്പാനില്ലാ, എന്ന നിലയിൽ ഉഴലുകയാണ് ഏകി

ലും ആ മനസിനിയെ ഈവക പ്രലോഭനങ്ങൾ തീ
 ണ്ടിയില്ല. കാലചിപ്ലവത്താൽ കലങ്ങിമറിഞ്ഞാലും ക
 ലീനതാഗ്രണം അവളിൽ നിഴലാടിക്കൊണ്ടുതന്നെ ഇ
 രുന്നു. നിമ്ല അല്പദനം ആലോചനാവിലീനയായി
 രുന്നുശേഷം, ആ മുദലഹൃദയത്തെ ഭേദിച്ചു പുറപ്പെട്ട
 ഒരു ദീപ്തിശാസ്യത്തോടുകൂടി വിദ്വംഭാവത്തിൽ
 'കൌമുദീ' എന്നിക്കൽ സ്വീകരിക്കാനിഷ്ടമില്ലെന്ന്
 ആ പ്രഭുവിനോടു പോയി പറയൂ! എന്നുപറഞ്ഞു.

കൌമുദി ആശ്ചര്യപ്പെട്ട്! ഇതെത്രകഥ! ഞാൻ
 വെടിപറഞ്ഞതാണെന്നായിരിക്കാം വിചാരിച്ചത്! എ
 നുപറഞ്ഞു.

നിമ്ല - നിങ്ങളുടെ വാക്കിൽ വിശ്വാസമില്ലായ്മയ
 ല്ല; ഞാനത് സ്വീകരിക്കാൻ ഭാവിക്കുന്നില്ല.

കൌമുദി വളരെയൊക്കെ നിബ്ബന്ധിച്ചുനോക്കി
 എങ്കിലും നിമ്ല അത് സ്വീകരിച്ചില്ല. അനന്തരം
 ആ മാല കൊണ്ടുചായി കൌമുദി മനോഭവരാജാവി
 ന് കൊടുത്തു. തിരുമേനി അതു വാങ്ങി കൌമുദിയ്ക്ക് ക
 റെ ദ്രവ്യം നൽകി അയച്ചു. ഇതൊന്നും നിമ്ല അറി
 ണ്തില്ല.

ഈ സംഭവം നടന്നു കുറേനാൾ ചെന്നശേഷം പു
 മനരന്റെ ഒരു പരിചാരിക നിമ്ലയുടെ അരികെ വ
 ന് തൊഴുത്, ഇവിടുന്ന് ഒരു ചെറിയ ഭാലപ്പുരയിലാ
 ണ് താമസിക്കുന്നതെന്നുകേട്ട് എന്റെ യജമാനന്ത്

വളരെ മനസ്സാപമുണ്ട്, അമ്മയും എജമാനനും ചെറുപ്പത്തിൽ ചെങ്ങാതികളായി വളർന്നവരാണല്ലോ. അവിടുത്തെ ഭവനംതന്നെ അമ്മയുടേയും ഭവനം. എങ്കിലും അമ്മയോട് എജമാനന്റെ വീട്ടിൽ താമസിക്കേണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ടുനില്ക്കുന്നു. കടക്കാരുടെ കൈവശത്തിൽ നിന്ന് അമ്മയുടെ വീട് എജമാനൻ വീണ്ടെടുത്തിരിക്കുന്നു. അത് അമ്മക്ക് സൗജന്യമായി വിട്ടുതന്നിരിക്കുന്നതിനാൽ, അമ്മ അവിടെ പോയി കുറേമസമാക്കണമെന്ന് എജമാനൻ അപേക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നതായി അറിയിക്കുവാൻ ഇവളെ അയച്ചിരിക്കുകയാണ് എന്നു പറഞ്ഞു.

നിമ്മലക്ക് ദാരിദ്ര്യദുഃഖത്താൽ ദുസ്സഹമായിരുന്ന പത്രഭവനം വിട്ടു പോന്നതായിരുന്നു. ബാല്യകാലങ്ങളിൽ കളിച്ചുനടന്നിരുന്നതും, മാതാപിതാക്കൾ ദീർഘനിര പ്രാപിച്ചതുമായ ആ പ്രിയപ്രദേശത്ത് വീണ്ടും യഥാവൃച്ഛം നിവസിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്ന കാർഷ്വം സന്ദിശ്യമാണെന്ന് അവൾ ധരിച്ചിരുന്നു. സ്വഭവനവൃത്താന്തം ശ്രവിച്ചമാത്രത്തിൽതന്നെ നന്മനങ്ങളെ ഭേദിച്ചു വാരിധാര കുത്തിയൊലിച്ചു. നിമ്മല പരിചരിക്കയെന്നോക്കി "ഞാൻ ആ ദാനം സ്വീകരിക്കുന്നത് സമുചിതമല്ല. എന്നാലും കുടുംബശ്രദ്ധത്തിൽ ചെന്നെന്നു താമസിച്ചാൽകൊള്ളാമെന്നുള്ള സ്രീസഹജമായ അഭിലാഷത്തെ അടക്കുവാൻ കഴിയുന്നില്ല. നിന്റെ യ

ജമാനന്ത് വളരെ നന്ദി പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതായി അറിയിച്ചേക്കൂ” എന്നുപറഞ്ഞു.

പരിചാരിക വിനീതയായി റെ.ഓഴത് വിടവാങ്ങിപ്പോയി. അപ്പോൾ കൌമുദി അവിടെതന്നെ ഇരിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. നിമ്ല അവളോട്, കൌമുദി എന്താണിതൊക്കെ ആ വമ്പിച്ച ഗൃഹത്തിൽ വസിക്കാനാവല്ല. നിങ്ങളുംകൂടി വന്നേകഴിയൂ എന്ന് സന്ദേശം നൽകി.

കൌമുദി അങ്ങിനെ സമ്മതിച്ചു. രണ്ടുപേരും ധനസഹായത്തിൽ വാസമാക്കി കൌമുദി കൂടുകൂടെ പുരിയിൽ പോകാനുള്ളതായി നിമ്ല അറിഞ്ഞ് അങ്ങിനെ ഇനിമേലിൽ ചെയ്യുകതന്നെ അവളെ വിചാരിച്ചു. കൌമുദിയുടെ അങ്ങോട്ടുള്ള പ്രയാണം അതോടുകൂടി നിലച്ചു.

തറവാട്ടിൽ രാമസമാർക്കിയ മുതൽക്ക് നിമ്ലയ്ക്ക് ഒരു സംഗതിയെ സംബന്ധിച്ച് അളവറ ആശ്ചര്യത്തോന്നിയിരുന്നു. ഒരു ദിവസം കൌമുദി “കേൾക്കൂ! നിമ്ലേ, നിങ്ങളിനി ഗൃഹഭരണക്ലേശങ്ങളൊന്നും സഹിക്കേണ്ട. അതിനെ സംബന്ധിച്ച് വിഷാദിക്കുകയും വേണ്ട. എനിക്ക് കോലോത്ത് പണിയായിരിക്കുന്നു. എന്നത്തിന് ഇനി പത്തമില്ല; നിങ്ങൾ പണ്ടത്തേപ്പോലെ എജമാനത്തിയായിത്തന്നെ ഇരുന്നോളൂ” എന്നു പറഞ്ഞു. കൌമുദിയുടെ കൈയിൽ പല പക്കിയായി ധാരാള

കാട്ടു പനയും പനകൊണ്ടിരിക്കുന്നതു കണ്ട് നിമ്മു
യുടെ അന്തരംഗത്തിൽ അനേകം ആ ശങ്കകൾ അ
രിച്ചു.

ഏഴാം അദ്ധ്യായം.

വിചാഹംകഴിഞ്ഞ് അഞ്ചരം വയ്ക്കു മകരശുക്ലപ
ഞ്ചമിയായി. നിമ്മല ആ നിശ്ചിതദിവസം നല്ലപോ
ലെ ഓർമ്മിച്ചിരുന്നു. സന്ധ്യാരാഗം ക്രമേണ പടന്നു
പിടിക്കാൻതുടങ്ങിയപ്പോൾ, ആ യുവതി;

ആലസ്യമാണ്ട മുഖമാട്ടു കുനിച്ചു വേർത്ത-
ഫാലസ്ഥലം മുദുകരത്തളിരാലെ താങ്ങി,

ചിന്താസന്തപ്തയായിരുന്നുപോയി. അങ്ങിനെ
ഇരിക്കേ, അവളുടെ മനോരംഗത്തിൽ ഗുരുശാസനപ്ര
കാരം ഇന്നമുതൽക്ക് അംഗുലീയകംധരിക്കാവുന്നതാ
ണ്. എന്നാൽ അങ്ങിനെ ആയിക്കൂടെ? മോതിരം ധ
രിച്ചാലെന്താണ് എനിക്കൊരുലാഭം? ഒരു സമയം
നിശ്ചിതപതിയെ കണ്ടെത്തിയെന്നുവരാം. ആയാളു
ടെ സാമീപ്യമോ സഹവാസമോ ഞാൻ അഭിലഷിക്കു
ന്നില്ല. അഥവാ ചിരകാലം ഒരന്യപുരുഷന്മാരും മന
സ്സിൽ കുടിവെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത് എന്തിനാണ്.
നേർവഴിക്ക് നടക്കാത്ത എന്റെ ഹൃദയത്തെപ്പിടിച്ചു
ടക്കുന്നതാണ്, നല്ലത്; അല്ലെങ്കിൽ പരാപവാദത്തി
നു ഞാൻ പാത്രമായിത്തീരും. എന്നിങ്ങിനെയുള്ള വി
ചാരവിദ്വല്ലതകൾ പാഞ്ഞു.

ആ സമയം കെരളദി വിസ്മയചിഹ്നമായി കടന്നുപോയി. “എന്തൊക്കെയാണോയോ എന്തൊ ഇതൊക്കെ! ഇതൊക്കെയാണോ! എന്തിനൊക്കെയാണോ പറയാൻ വരൂ!” എന്നു തൊണ്ടത്തുടരി ഭാവപ്രകൃഷ്ടയോടുകൂടി പറഞ്ഞു.

നിമ്ല—എന്ത്, എന്ത്?

കെരളദി—പലിശതമ്പുരാൻ കോലത്തു നിന്ന് പല്ലക്കും പരിചാരവും എത്തിയിരിക്കുന്നു. നിങ്ങളെ കണ്ടുപോയാനാണത്രേ?

നിമ്ല—നിങ്ങളെക്കണ്ട് ഭ്രാന്താണോ? എന്തെങ്കിലും വിലകത്തേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോകുന്നു ആവശ്യമുണ്ടോ?

ഇങ്ങിനെ സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കേ, കെട്ടാരത്തിലെ ഒരു ദാസിപ്പന് താണുതൊഴുത് “വലിയ തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് അവിടുത്തെ ഉടനെത്തന്നെ പല്ലക്കിൽകയറ്റി കോവിലകത്തേക്കു കണ്ടുവരണമെന്ന് കല്പിച്ചുയച്ചിരിക്കുന്നു” എന്ന് അറിയിച്ചു.

നിമ്ല ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു. എങ്ങിനെയാണോ തമ്പുരാൻ തരമില്ലെന്നു പറയുക. രാജകല്പനയാണ് മനോവചനപരമാർത്ഥത്തിന്റെ മഹാമനസ്സുതയെപ്പറ്റി എല്ലാകാലം പരമാദരമുണ്ട്. ആ തിരുമേനി ജനങ്ങളെ വേർതിരിച്ചുപോകാൻ അപേക്ഷിച്ചും സമഗ്രരവത്തിന് ലോകം തട്ടാത്തവിധത്തിൽ ആർക്കും അഭിഗമ്യനായി പ്രജ:

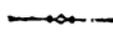
ജനം ചെയ്യുപോകുന്ന ഒരു ആദർശപനാണ്. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വഭാവത്തെപ്പറ്റിയും പ്രഭാവത്തെപ്പറ്റിയും വിശദമായിട്ടുള്ള ഉദ്യാഗസ്ഥമാരും അധികാരപ്രദതയോടെ അവലോകനങ്ങളുടെനേരെ അനാദരമാവുവാനിടയാക്കിയിട്ടില്ല. ഇക്കാരണങ്ങളാൽ കോവിലകത്തേയ്ക്ക് പോകുന്നതിന് ആ യുവതിക്ക് ശങ്കാലസം അനുഭവിച്ചില്ല.

നിമ്ല അല്ലാ ആലോചിച്ചു “കൌമുദി, ഞാൻ രാജസന്നിധാനത്തിലേക്കു പോവാൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. നിങ്ങളുടേതുടേ വരണം എന്നു പറഞ്ഞു. അവളതു സമ്മതിച്ചു.

പല്ലക്കിൽ നിമ്ലയും പാദചാരണ കൌമുദിയും കോവിലകത്തെത്തി. ഒരു ഹരിക്കാരൻ വന്ന് നിമ്ലയെ രാജസമക്ഷം കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി. കൌമുദി പുറത്തുനിന്നു.

എട്ടാം അദ്ധ്യായം.

നിമ്ല, പ്രശാന്തനദീരംഗം പ്രിയഭക്തനുമായ രാജ്ഞിയെ കണ്ട് അത്യന്തം അത്ഭുതപ്പെട്ടു. ആകാശത്തിന് സദൃശമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രഭാവം. അങ്ങിനെയുള്ള കാമകാമളവിഗ്രഹം അംഗനാജനങ്ങളുടെ ദൃഷ്ടിമാഗ്ഗത്തിൽ പെടുന്നത് അപൂർവ്വം. “ലാവണ്യദൃശം കടഞ്ഞെടുത്തീടിന തു വണ്ണം” പോലെയു

ഉള്ള നിമ്ലയുടെ അംഗത്തെ അലോചനകളോടുകൂടിയുള്ള
 തുടർച്ചയായ അങ്ങിനെയുള്ള അമാനുഷിക സൃഷ്ടി
 തന്റെ അനുഭവപരമാർത്ഥതകളോടുകൂടി കണ്ണുകടിയുണ്ടാക്ക
 നതാണെന്ന് രാജാവിനു തോന്നി. അദ്ദേഹമനോഹരമാ
 യ ഒരു മനസ്സിൽത്തോടുകൂടി തിരുമേനി, നിമ്ലയെന്ന
 പേര്?

നിമ്ല—അതെ.

തിരുമേനി—വിളിപ്പിച്ചത് എന്തിനാണെന്നോ? നി
 ന്റെ വിചാരിക്കുകയാണെന്ന് സഹസ്രകോടികൾ സ്മരിക്കു
 ന്നുണ്ടല്ലോ.

നിമ്ല—ഉണ്ട്.

തിരുമേനി—അന്നുരാത്രി ഗോവിന്ദാനന്ദസ്വാമി തന്ന
 മോതിരം കയ്യിലില്ലേ?

നിമ്ല—തിരുമേനി! അതൊക്കെ വളരെ രഹസ്യമാ
 യ സംഗതികളാണല്ലോ. അവിടുന്ന് അത് അറി
 യാനിടയായത് എങ്ങിനെയാണോടോ?

തിരുമേനിക്കുണ്ടോ ഉത്തരം അരുളിച്ചെയ്യാതെ,
 ആ മോതിരം എവിടെ? ഒന്നുകാണാമോ? എന്ന് ആവ
 ശ്യപ്പെട്ടു.

നിമ്ല—അതു വീട്ടിലാണ്. കൂപ്പുവെട്ടിയ അ
 ബുദ്ധകാലം തികയുവാൻ കുറച്ചു സമയംകൂടി കഴി
 യണം. എന്നാലേ സ്വാമിശാസനപ്രകാരം അത്
 ധാരണയെപ്പോലെ തരമുള്ളൂ.

തിരുമേനി—ശരി. മറ്റൊരു അഗ്രഹണീയം സ്വാമി വര

നാനൂറു ചെയ്തിട്ടുള്ളത് കണ്ടാൽ തിരിച്ചറിഞ്ഞു കൂടെ?

നിമ്ല—രണ്ടും ഒരത്രപത്തിലുള്ളതുകയാൽ അറിയാം.

അപ്പോൾ ഹരിക്കാരൻ രാജാജ്ഞ അനുസരിച്ച് ഒരു തക്കപ്പട്ടി കൊണ്ടുപന്നു. പെട്ടിതുറന്ന് തിരുമേനി ഒരു മോതിരമെടുത്ത് നിമ്ലയുടെ കയ്യിൽ കൊടുത്ത് ഈ അംഗുലീയം ആരുടെയാണ്? നേക്കൂ; എന്നു പറഞ്ഞു.

നിമ്ല ആ മോതിരം ദീപപ്രഭയിൽ തിരിച്ചും മറിച്ചും നോക്കി. തിരുമേനി! ഇത് ആ മോതിരംതന്നെ! തൃക്കയ്യൽ ഇത് എങ്ങിനെയാണ് വന്നുചെന്നതാവോ! എന്നുപറഞ്ഞ് അല്ലാ ആലോചിച്ചു, വീണ്ടും, ഇതിൽനിന്ന് ഇവൾ ഒരു വിധവയായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു എന്നുവേണം വിചാരിപ്പാൻ, അവകാശികളില്ലകിൽ മുതൽ അവിടുത്തെ സക്കാരിലേക്ക് അടങ്ങുമല്ലോ. അയാൾ ജീവിച്ചിരിപ്പുണ്ടെങ്കിൽ, അതൊരിക്കലും ഉപേക്ഷിക്കയില്ലായിരുന്നു എന്ന് ഉണർത്തിച്ചു. തിരുമേനി ചിരിച്ചു; ഞാൻ പറയുന്നത് വിശ്വസിക്ക നീ! പതിഹീനയല്ല, സുമംഗലിതന്നെയാണ്; എന്ന് അരുളിച്ചെയ്തു.

നിമ്ല—എന്നാൽ ആ നിശ്ചിതപരി എന്നെക്കാൾ

ദാരിദ്ര്യത്തിൽപ്പെട്ട് അത് വിററതായിരിക്കണം.

തിരുമേനി—നിന്റെ ഭർത്താവ് വളരെധനവാനാണ്.

നിമ്ല—തിരുമേനി ക്ഷമിക്കണം. എന്നാൽ അവിടു

ന്ന് അധികാരശക്തി പ്രയോഗിച്ചു സഹായം ക്ഷയിരിക്കാം.

രാജാവ് അവളുടെ മുന്നാടൈയ്ക്കും മധുരവേലാഭാണിയുംനിമിത്തം ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു. 'അപ്രകാരമുള്ള അഴിമതി പ്രവൃത്തിക്കുന്ന ആളല്ലാ ഞാൻ, അങ്ങനെ ശക്തികൾ, എന്നിങ്ങനെ അന്യന്മാരുടെയെ സൗഹൃദമാർഗ്ഗം വഴിയോടുകൂടിപ്പറഞ്ഞു.

നിർമ്മല — അങ്ങനെ യൊന്നുമല്ലെങ്കിൽ, തിരുമേനിക്കു

ഇത് എങ്ങനെയാണ് ലഭിച്ചത്?

തിരുമേനി — അന്ന് വിവാഹംകഴിഞ്ഞ രാത്രി ഗോവന്ദാനന്ദസഹായി അതെനിക്ക് ധരിക്കുവാൻ തന്നു.

തൽക്ഷണം നിർമ്മല മനോഹരമായി ശരണവിനീതശബ്ദത്തിൽ 'അവിടുന്ന് എല്ലാം ക്ഷമിച്ചുതന്നു' ഇവർ ആവേശംകൊണ്ട് ആലോചനാഹീനയായി വല്ലതും ജപിച്ചിട്ടുണ്ടായിരിക്കാം. എന്നു പറഞ്ഞു.

ഒമ്പതാം അദ്ധ്യായം.

നിർമ്മല ഒരു രാജമയിഷി! അതറിഞ്ഞപ്പോൾ ആ മയിലാരത്തം വിസ്മയാധീനയായി, എങ്കിലും അല്ലപോലും ആശ്ചര്യത്തോടെ നേരെമറിച്ച്, വിഷ്ണുഭാവത്തോടെ, ഞാൻ ഇതുവരെ പുരന്ദരനെ പ്രാർത്ഥിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിലും, പരമപത്നിയായുള്ള പരിതാപം അ

നടച്ചിട്ടില്ല. ഇന്നുമുതൽ അറിഞ്ഞു പ്രാരംഭമായി. എന്തെന്നാൽ, പുരസ്കാരമായി പണ്ടേതന്നെ അന്തഃകരണവിചാരം കഴിഞ്ഞിരിക്കുക, അനന്യം നശിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതാണ് ഈ രാജപുത്രൻ്റെ അന്തഃപുരം കളങ്കിതമാക്കുന്നതെങ്ങിനെ? എന്ന് ആലോചിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനിടയ്ക്ക്, തിരുമേനി, നിമ്മലേ, നീ എന്താ മഹിമിയാണകിലും നിന്നെ പരിഗ്രഹിക്കുന്നതിനു മുമ്പ് ചില സംഗതികൾ അറിയേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. “വിലയോ കൂലിയോ കൊടുക്കാതെ നീ പുരസ്കാരൻ്റെ സ്ഥലത്ത് താമസിക്കുന്നത് എങ്ങിനെയാണ്” എന്ന് ചോദിച്ചു.

നിമ്മല നമുക്കു മുമ്പായി നിന്നു. തിരുമേനി വീണ്ടും നിൻ്റെ കൂടെയുള്ള കൌമുദി കൂടുകൂടെ പുരസ്കാരത്തിൽ പങ്കായി വരാൻ ഉത്തരം നൽകിയിട്ടുണ്ടോ? എന്നു ചോദിച്ചു.

നിമ്മല പൂർണ്ണമായി പറഞ്ഞു, “ഈ തിരുമേനി സർവ്വജ്ഞാനാണ്.” എന്നു ഭാവിച്ചു.

തിരുമേനി— വേറെ ഒരു വലിയ സംഗതിയുണ്ട്. നീ ഒരു അന്യൻ്റെ പത്നിയായിരിക്കുക, പുരസ്കാരൻ്റെ ഉപഹാരമായി കൊടുത്തതെല്ലാം വളംമാത്രം സ്വീകരിക്കാൻ തന്നെയാ?

നിമ്മല— തിരുമേനി! അവിടെയ്ക്ക് എല്ലാം അറിയാമെന്നായിരുന്നു ഞാൻ ധരിച്ചിരുന്നത്. ആ മാലമടക്കി അയക്കുകയാണല്ലോ ഉണ്ടായത്.

തിരുമേനി — അനന്തരം നീ ചു മാല എനിക്കല്ലേ വി
രാത്? ഇതാ നോക്കൂ.

എന്നുപറഞ്ഞ തിരുമേനി പെട്ടിയിൽനിന്നു
മാലയെടുത്ത് കാണിച്ചു. മാലകണ്ട് വിസ്മയപ്പെട്ട്, ന
മ്ല 'ഇവർതന്നെ തിരുമുവാക്കെ വന്ന് അങ്ങ
വിററതാണോ?

തിരു — എന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞില്ല. നിന്റെ കൂടെയ്ക്കു
ള്ള കെരമുദി അത് ഇവിടെ കൊണ്ടുവന്നു വിററതാ
ണ്. അവളെ ചേണമെങ്കിൽ വിളിപ്പിക്കാം.

നിമ്ല താപകുലയ്ക്കുതെ ഒരു മന്ദസ്തിതത്താൽ
മറച്ചു, 'തിരുമേനി അപരാധം കുറിക്കണം; കെരമുദി
യെ വിളിക്കേണമെന്നില്ല. വിററതാണെന്നു ഞാൻ സ
മ്മതിക്കുന്നു. എന്നുപറഞ്ഞു.

ഇതുകേട്ടു തിരുമേനി ആശ്ചര്യഭാവത്തിൽ, "കെ
ജ്ജം" "സ്രീണാഞ്ച ചിത്തം പുരുഷസ്തു ഭാഗ്യം ദേവേ
ന ജാനാതി" എന്നുപറഞ്ഞത് യഥാർത്ഥമാണ്. നീ
ഓരാഴത്തന്റെ ഭാര്യയായിരിക്കേ പുരന്ദരഭക്തമായ
മാല അംഗീകരിക്കാനെന്തോ? എന്നു ചോദിച്ചു.

നിമ്ല — പ്രണയോപഹാരമായി സപീകരിച്ചതാണു
തിരുമേനി പരിന്മടങ്ങ് വിസ്മയഭാവത്തോടെ, 'അ
ങ്ങിനെ? എന്തുവിധത്തിലുള്ള പ്രണയോപഹ
രമാണത്?'

നിമ്ല — ഇവളെക്കുറു ദുർവൃത്ത! അവിടുത്തെ അം
കാരത്തിന്ന് അഹംയല്ല; തിരുമനസ്സിലേക്കു വി

യാദേവ്യും നമസ്കാരം. വിടുകൊള്ളുവാൻ കല്പിച്ചുനവദിക്കണം. ഇവളെ തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് വിവാഹം ചെയ്യുകമതന്നെ വിസ്മരിച്ചേക്കണം.

പ്രണാമശേഷം ഗമനോദ്യതയായ നിമ്ലയെ നോക്കി തിരുമേനിയുടെ വിസ്മയാങ്കിതമായ വദനംബുജം വികസിതമായി. അദ്ദേഹം ഉറക്കെ ചിരിച്ചുപോയി. നിമ്ല പിന്തിരിഞ്ഞു.

തിരുമേനി — നിമ്ലേ! നീതന്നെയാണ് വിജയിച്ചത്. നീ ഒരു ധൂസരയല്ലാത്താൻ നിന്റെ ഭർത്താവുമല്ല; പോകാൻ വരട്ടെ; നിൽക്കൂ.

നിമ്ല — ഇതെന്താണ് തിരുമേനി; ഇവൾക്കീ മറിമായമൊന്നും ഗ്രഹിക്കാനുള്ള ശ്രാണിയില്ല. അവിടുത്തെപ്പോലെയുള്ള മഹാനഭാവമാർക്കു എളിയവരായ ഇയ്യുള്ളവരുടെ നേരെ എന്തു നേരമ്പോക്കാണ് പ്രവൃത്തിക്കാനുള്ളത്.

തിരുമേനി ഒരുവിധം ചിരിയൊതുക്കി; നമ്മെപ്പോലെയുള്ള രാജാക്കന്മാരെ ഇങ്ങനെയുള്ള വിനോദസ്വാതന്ത്രങ്ങൾക്കു അവകാശം അനുവദിക്കുകയുള്ളു. ആരവയ്ക്കും മുമ്പെ നിനക്കു് ആഭരണപ്പെട്ടിയിൽനിന്നു് ഒരു എഴുത്തിന്റെ തുണ്ടുകിട്ടിയില്ലേ? അതെവിടെ? നിമ്ല — അതു വീട്ടിൽ സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചിട്ടുണ്ട്.

തിരുമേനി — നീ പല്ലക്കിൽ കയറിപ്പോയി അതൊന്നു് എടുത്തുകൊണ്ടുവരൂമോ? അതിന്നുശേഷം മറ്റുള്ള വിവരങ്ങളൊക്കെ വിശദമാക്കാം.

പത്താം അദ്ധ്യായം.

രാജാജ്ഞയനുസരിച്ചു നിമ്ല സ്വഗൃഹത്തിൽ പോയി ആ പത്രാലം എടുത്ത് കോവിലകത്തേക്കു മടങ്ങിവന്നു. തിരുമേനി അതുകണ്ടു തക്കപ്പട്ടിയിൽനിന്നു മറെറാരു തുണ്ടെടുത്ത് നിമ്ലയുടെ കയ്യിൽ കൊടുത്തു “രണ്ടും യോജിപ്പിച്ചുനോക്കൂ! എന്നു പറഞ്ഞു. നിമ്ല അപ്രകാരം ചെയ്തു. രണ്ടുംകൂടി ഒരു സമ്പൂർണ്ണലേഖമായി തിരുമേനി ആജ്ഞാപിച്ചപ്രകാരം നിമ്ല അതു വായിച്ചു.

“(ജാതകം പരിശോധിച്ചുനോക്കിയതിൽ നിങ്ങളാലോചിച്ച സംഗതി നടക്കാത്തതായിട്ടു കാണുന്നില്ല. (നിമ്ലയെന്ന നിങ്ങളുടെ കുട്ടി)യെ ചിര കാലകഴുത്തിൽ പെടുത്തുന്നതു ശരിയല്ല. അവളുടെ (വിവാഹംകഴിഞ്ഞാൽ ഭയങ്കരമായ ആപത്ത്) ആയുഷ്കാലം മുഴുവൻ അനുഭവിക്കാനിടയുള്ളതായിട്ടാണ് വിചാരിച്ചുനോക്കിയതിൽനിന്നു തെളിയുന്നത്. (അഞ്ചുവയ്ക്കം)വരെ വധുപരന്മാർ (പരസ്പരദ്രോഹം) ചെയ്യാതിരുന്നാൽ ഗ്രഹദോഷശാന്തി (യുണ്ടാകും) വേണ്ടതുപോലെ ഞാൻ പ്രവൃത്തിച്ചുകൊള്ളാം.)”

അതു വായിച്ചുതീർന്നശേഷം തിരുമേനി, ആ എഴുത്തു ശോചിന്ദാനന്ദസ്വാമി നിന്റെ അച്ഛൻ അയച്ചതാണ് എന്നു പറഞ്ഞു.

നിമ്ല — തിരുമനീ! സംഗതി എന്താണോക്കെ വ്യക്തമായിത്തുടങ്ങി. വിവാഹസമയം കണ്ണുകൂട്ടിയപ്പോൾ, അഞ്ചു പപ്പാവരെ മോതിരം ധരിക്കാൻ പാടില്ലെന്നു വിലക്കിയപ്പോൾ, എന്തുനിമിത്തമായിരുന്നുവെന്ന് ഇപ്പോൾ മനസ്സിലായി. വേദാചിലതുകൂടി അറിയാനാമുണ്ട്.

തിരുമനീ — നിന്നെ പുരന്ദരൻ വിവാഹം ചെയ്യുകൊടുക്കുവാൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തിയ സംഗതി നിന്റെ അച്ഛൻ ചെയ്യുന്നു പിൻവലിച്ചത് നിന്നുണ്ടെന്നു നിശ്ചയിച്ചുണ്ടല്ലോ. അത് ഈ കത്തുകൾ ഉടനെയെന്ന്. പുരന്ദരൻ ആ ദുഃഖം നിമിത്തം സിംഹളപീഠപിലേക്കു പുറപ്പെട്ടുപോയി. അതും നിന്നുണ്ടായിട്ടുണ്ടല്ലോ.

അനന്തരം ഗോവിന്ദാനന്ദസ്വാമി ഇവിടെ വന്ന് വരാന്തെപ്പോലെയെന്ന് ജാതകം പരിശോധിച്ചു നോക്കിയതിൽ വരൻ 85 വയസ്സുവരെ ആയുസ്സുണ്ടെന്നു കണ്ടു. പക്ഷെ 28 വയസ്സു തികയുന്നതിനുമുമ്പ് ഒരു അനന്തമുണ്ട്. ആ വയസ്സു പൂർത്തിയാകുന്നതിനുമുമ്പ്, വിവാഹം കഴിഞ്ഞാൽ അഞ്ചു പപ്പാവർത്തികളെ ഭാഷ്യം സഹചാര്യം ചെയ്യുന്നതായാൽ ആയുസ്സോടൊപ്പം അകപ്പെടാമെന്നും, ആ ഘട്ടം കഴിഞ്ഞാൽ ഭീഷ്മായുഷ്മോഹമുണ്ടെന്നും കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

“അതുകൊണ്ടാണ് വരൻ ഇരുപത്തിമൂന്നു വയസ്സു പ്രായമായശേഷം വിവാഹം നിശ്ചയിച്ചത്. പ

കെ അതുവരെ നീ അവിവാഹിതയായിരിക്കുന്നതായാൽ, നിണക്ക് മനശ്ശാഞ്ചലും നേരിട്ടേക്കാമെന്നും, അഥവാ കാലദൈവ്യത്താൽ മറുവല്ലവരായി അന്തഃകരണവിവാഹം നടന്നുപോയേക്കാമെന്നും ഭയപ്പെട്ട് നിന്നെ സമാശ്വസിപ്പിക്കാനാണ് ആ പത്രം പെട്ടിയിലിട്ടത്

“ഇതിന്നുപുറമെ വിവാഹാനന്തരം അഞ്ചുവർഷം വരെ അന്യോന്യഭേദനത്തിന്നു അവസരം ലഭിക്കാത്ത വിധത്തിൽ വേണ്ട ഉപായമൊക്കെ പ്രവൃത്തിച്ചതും നിണക്കു നിശ്ചയമുണ്ട്. അതുകാരണം ഭവതികൾക്കു പരസ്പരപരിചയത്തിന്നും ഇടയായില്ല.

“ഇതുഞ്ചാരമാസം വലിയ അനർത്ഥകാലമായിരുന്നു. സാമി ഇവിടെ വന്നിരുന്നപ്പോൾ നിന്റെ ഭാരിദ്രസ്ഥിതി അറിഞ്ഞ് അത്യന്തം അനുതപിച്ചു. നിന്നെ കാണണമെന്നു കരുതിയീട്ടാണ് വന്നതെങ്കിലും സ്ഥിതിഗതികൾ അതിന്നനുകൂലമായിരുന്നില്ല. അദ്ദേഹം എന്റെ അരികെവന്നു വിവാഹവൃത്താന്തം ആദ്യം അറിയിച്ചു. നിമ്ല ഇങ്ങിനെ നിൽനാവസ്ഥയിലാണെന്ന് അറിഞ്ഞിരുന്നെങ്കിൽ അതിനെത്തെങ്കിലും നിവാരണമാർഗ്ഗം ഞാൻ അന്വേഷിക്കുമായിരുന്നു. അവിടുന്ന് ആ കമാരിക്ക് വല്ല സഹായവും ചെയ്യുന്നതായാൽ ഞാൻ വളരെ കൃതജ്ഞനായിരിക്കുന്നതാണ്. നിമ്ലയും ഭർത്താവും അന്യോന്യം അവലോകനം

ചെയ്യാൻ അവസരം ലഭിക്കാത്തവിധത്തിൽ അവിടുന്ന് എല്ലാം സദയം പ്രവൃത്തിക്കുമല്ലോ എന്നു പറഞ്ഞു. നിന്റെ ഭർത്താവിനെ സഞ്ചയിച്ചു വിവരമെല്ലാം നടത്തുവാൻ കൌമുദിയുമായി ഏല്പാട്ടുചെയ്തു ഞാനാണ്. നിന്റെ വീടുകടക്കാരുടെ കൈവശത്തിൽനിന്ന് വിലക്കുവാങ്ങി നിനക്കു സൗജന്യമായി ഞാൻതന്നെയാണ് വിടുതന്നത്. വളുമാരും അയച്ചുതന്നതും മറ്റാരുമല്ല. അത് പരീക്ഷാർത്ഥമായിരുന്നു.

നിമ്ല-തിരുമേനി! ചിലതുകൂടി ചോദിക്കുവാൻ അനുവദിക്കണം. അവിടുത്തേയ്ക്ക് ആ മോതിരം എങ്ങിനെയാണോടോ ലഭിച്ചത്. അവിടുന്ന് ഭർത്തുഭാവം നടിച്ചതുമെന്തിനാണ്. പുരന്ദരഗൃഹത്തിൽ വിലകൊടുക്കാതെ താമസമുറപ്പിച്ചത് ശരിയല്ലെന്ന് ആക്ഷേപിക്കുവാനും സംഗതി എന്തെന്നറിഞ്ഞില്ല.

തിരുമേനി-ഗോവിന്ദാനന്ദസ്വാമി ഇവിടെ വന്നുപോയശേഷം നിന്റെ സ്ഥിതിഗതികളെ ആരാഞ്ഞറിയിക്കുവാൻ ഞാൻ ആളുകളെ നിയമിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. അവരിൽ ഒരാളാണ് കൌമുദി. ഇന്ന് അഞ്ചുചുവട് തികയുന്നതാകുകൊണ്ട് നിന്റെ ഭർത്താവിനെ വരുത്തി വിവാഹസംഗതികളെപ്പറ്റി സംസാരിച്ചു. ഇന്നുരാത്രി പതിനൊന്നുനാഴിക രാമമല്ലുന്നോടോ മോതിരം ധരിക്കുന്നതായാൽ ഭായ്യാദർശനയോഗം സിദ്ധിക്കുന്നതാണെന്ന് ഞാൻ അയാളോട്

ഒച്ചുന്നു. സംഗതികളൊക്കെ പിന്നീട് സംസാരിക്കാം. ഇതാ നിന്റെ ഭർത്താവ് എത്തിയിരിക്കുന്നു. അന്യോന്യശ്ശേനം ചെയ്യാലും?

ആ സമയം മുറിയുടെ പിന്നിൽനിന്നു വാതിൽ തുറന്ന് ദീപ്തസുകുമാരശരീരനായ ഒരു തരുണൻ വന്നു നില്ക്കുന്നതുണ്ടു.

തിരുമേനി—നിമ്മലേ! ഇയാളാണ് നിന്റെ ഭർത്താവ്,

നിമ്മല ആ ആകൃതിയെ ആപദമൃഗം അവലോകനം ചെയ്തു. ജാഗ്രവേസ്ഥയിൽ അവൾക്ക് സപ്തപ്തംകണ്ടുപോലെതോന്നി. രോമാഞ്ചകുഞ്ചുകമണിഞ്ഞു അവളുടെ കോമളകളേമ്പരം കമ്പിതമായി. ആ വൃശഭമോഹത്തിൽനിന്ന് നിവൃത്തയാകുവാൻ ഏതാനും നിമിഷങ്ങൾ വേണ്ടിവന്നു. അത് മറന്നുപോയി—പുരന്ദരൻ

നിവൃത്തനിഷ്ഠവപ്രതീപംപോലെ രണ്ടുപേരും കടാക്ഷവിനിമയം ചെയ്ത് സ്തംഭിച്ചുനിന്നുപോയി.

തിരുമേനി, 'പുരന്ദര! നിമ്മല നിനക്കു സർവ്വമാ അനുരൂപയായ പത്നിയാണ്; അംഗീകരച്ചാലും. അവളുടെ ഹൃദയത്തിൽ ആദ്യം ഉണ്ടായിരുന്ന പ്രേമപ്രകാശത്തിന്നു ഇതേ ചരമ യാതൊരു ലോപവും ബാധിച്ചിട്ടില്ല, അഹോരാത്രം ഞാനവളുടെ സ്ഥിതിഗതികളെ അറിവാൻ ആളെ നിയമിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ, അവൾ അനന്യാനുരാഗിണിയാണെന്നു എനിക്കു അനുഭവപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. നിങ്ങളുടെ അപേക്ഷാനുസാരമാ

യി ഞാനവളെ പലപ്രകാരത്തിലും പരീക്ഷിച്ചുനോക്കി. ഞാൻ തന്നെയാണ് അവളുടെ ഭർത്താവെന്നു കൂടി ഭാവിച്ചു. പക്ഷെ, രാജവിഭവാദിലോടും അവളെ തീണ്ടിയില്ല. യഥാർത്ഥത്തോടു ഞാനാണെന്നും അങ്ങിനെ യിരിക്കെ ഒരു അന്യപുരുഷനായ നിങ്ങളിൽ അനരാഗം പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നതു അനുചിതമാണെന്നും ഞാൻ പലവുരു പറഞ്ഞുനോക്കി. അതിന്നു അവൾ ദുഃഖിയായി, താൻ ഒരു നിർദ്ദാക്ഷിയാണെന്നും തന്നെ പരിഗ്രഹിക്കണമെന്നും പറഞ്ഞിരുന്നെങ്കിൽ നിശ്ചയമായും അവൾ നിങ്ങളെ വിസ്മരിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നു വിചാരിക്കുമായിരുന്നു. നിമ്ലനേരെ മാറിച്ച് “തിരുമേനി! ഇവളൊരു ദുരൂപരണി, ഇവളെ ഉപേക്ഷിച്ചേക്കണം എന്നു മറുചടി നൽകുകയാണ് ചെയ്യൂത്” എന്നു പറഞ്ഞ ആപതിവേദയോടു, “നിമ്ല! നിന്റെ ആ സമയത്തെ മാനോഭാവമെല്ലാം ഞാൻ നല്ലപോലെ ധരിച്ചിരുന്നു. ഇനി ഒരു പരപുരുഷനിൽ അനുരക്തയാകുക എന്നത് അസാധ്യമാണെന്നും താൻ ഒരു സന്മാറ്റ് ചാരിണിയല്ലെന്നുമാണല്ലോ നീ പറഞ്ഞത്. സ്ഥിരപ്രണയബദ്ധരായ ദമ്പതികളേ! നിങ്ങൾക്കു സർവ്വമാഗളവും ഭവിക്കട്ടെ” എന്ന് ആശീർവ്വദിച്ചു.

നിമ്ല, “തിരുമേനി! അവിടുന്ന് വാത്സല്യപൂർവ്വം ഇത്രയൊക്കെ സഹായത്തും അനുവദിച്ച സ്ഥിതിക്കു മറ്റൊരു സംഗതികൂടി മനസ്സിലാക്കിയാൽ കൊ

ജ്ഞാമെന്നുണ്ട്. ഇവർ സിംഹളദ്വീപിലായിരിക്കുന്നവ
 ല്ലോ. കാശിയിൽവെച്ചു ഞങ്ങളുടെ വിവാഹംകഴിഞ്ഞാ
 തു എങ്ങിനെയാണാവോ? സിംഹളത്തിൽനിന്നു ഇ
 വർ കാശിക്കുവന്നിരുന്നെങ്കിൽ ഞങ്ങൾ അറിയാതിരി
 ക്കാൻ സംഗതിയെന്താണു ?

തിരുമേനി, “ഗോവിന്ദാനന്ദസഹായം പുരന്ദര
 ന്റെ അർപ്പനംകൂടി ആലോചിച്ചുവെച്ചു സിംഹളത്തി
 ലേക്കുആളയച്ചു ഉപായാന്തരേണ ആയാളെ കാശി
 ക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവന്നു. വീണ്ടും അങ്ങോട്ടുതന്നെ മടങ്ങി
 പ്പോയി താമ്രലിപ്തത്തിൽ തങ്ങാതിരുന്നതുകൊണ്ടു ഞ
 ഞങ്ങൾ ആ വിവരമെന്നും അറിഞ്ഞില്ല.

പുരന്ദരൻ, “തിരുമേനി! ഇവരുടെ മനോരഥപ
 റിപൂർത്തിയാക്കുവാനായി ഭക്ത്യാദരപൂർവ്വം നമസ്കാ
 രം! തിരുമനസ്സിലേക്കു ആയുരാരോഗ്യങ്ങളെ പ്രദാനം
 ചെയ്യാൻ ഈ വിനീതപ്രജകൾ സർവ്വനിയന്താവിയെന്ന
 നിത്യവും പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതായിരിക്കും”.

സ മ ഞ്ച ഞ്ച .

രസകരമായ ചില നല്ല നോവലുകൾ.

മാധവീകുണ്ഡം	2-0-0
ചന്ദ്രശേഖരൻ	1-0-0
പരിമള	1-2-0
സുധാബിന്ദു	1-8-0
കനകമാലിക	0-12-0
പത്മാവതി	1-8-0
രാജന്മാൾ	1-8-0
വിഷ്ണുക്കു	1-4-0
കോമളവല്ലി I, II.	2-0-0
ഉദയഭാനു I, II.	1-12-0
മന്ത്രവാദി	1-12-0
താമരശ്ശേരി	1-4-0
വീട്ടിലും പുറത്തും	1-8-0
നിമ്ല	0-6-0
താരാഭായി	1-4-0
കമലാഭായി	1-0-0
മാധവി	0-8-0
സരസകഥാരത്നമാല ...	0-12-0
ഇന്ദിര ...	0-4-0
ലീലാവതി	0-8-0
അരമനരഹസ്യം ...	1-4-0

മാനേജർ, ജ്ഞാനസാഗരം പുസ്തകശാല,

* തൃശ്ശൂർ പത്രം.

കീർത്തനങ്ങളും, സ്തോത്രങ്ങളും.

ദേവിമാഹാത്മ്യം മൂലം	0_4_0
ഭഗവൽഗീത ടി.	0_4_0
നാരായണീയം മൂലം ...	0_5_0
സുബ്രഹ്മണ്യപുജാകല്പം	0_8_0
വിഷ്ണുസഹസ്രനാമം	0_8_0
ശിവസഹസ്രനാമം	0_2_0
ഭഗവൽഗീത വ്യാഖ്യാനം	1_0_0
നാരായണീയം ശ്രാമസ്മരണം വ്യാഖ്യാനം	
സഹിതം	8_0_0
ശ്രീകൃഷ്ണകണ്ഠാമൃതം വ്യാഖ്യാനം	0_12_0
സന്ധ്യാവന്ദനം ഭാഷാഭാഷ്യം	0_8_0
നന്തൻചരിത്രം	0_12_0
ശിവഭക്തവിലാസം ~...	0_12_0
ഭക്തമാല 1-ാം ഭാഗം	0_8_0
ടി. 2-ാം ഭാഗം	0_12_0
ടി. 3-ാം ഭാഗം	0_12_0
ശിവാനന്ദലഹരി വ്യാഖ്യാനം	0_4_0
ഗുരുവായൂർ സ്തോത്രം	0_3_0
കാരണ്യരശ്മികം	0_8_0

മാനേജർ, ജ്ഞാനസാഗരം പബ്ലിഷിംഗ്സ്,

തൃശ്ശൂർ.

പുരാണങ്ങൾ, കിളിപ്പാട്ടുകൾ.

രാമായണം	0-12-0
ഭാരതം	1-4-0
ഭാഗവതം	2-4-0
ജ്ഞാനവാസിഷ്ഠം	1-12-0
ദശമം	1-0-0
പഞ്ചതന്ത്രം	0-5-0
സേതുമാഹാത്മ്യം	0-8-0
രാമദാസചരിത്രം	0-8-0
ധർമ്മശാസ്ത്രപുരാണം	0-6-0
ലക്ഷ്മീസപതംവരം	0-6-0
വാത്മീകിരാമായണം ...	3-0-0
ടി. ഉത്തരരാമായണം	1-8-0
കാഷ്ചരിമാഹാത്മ്യം	1-4-0
ചാണക്യസൂത്രം	0-6-0
കുശലവോചാഖ്യാനം	0-8-0
ശ്രുതിഗീത	0-5-0
വടകുന്ദപാട്ട്	1-0-0
നളചരിതം	0-3-0
വൈരാഗ്യചന്ദ്രോദയം...	0-4-0
ഏകാദശീമാഹാത്മ്യം...	0-3-0
ശാശ്വതപുരാണം	0-10-0

മാനേജർ, ജ്ഞാനസാഗരം പബ്ലിഷിംഗ് ഹൗസ്,

* തൃപ്പൂപ്പിള്ളി പത്രം.

വൈദ്യപുസ്തകങ്ങൾ, ഭാഷാവ്യാഖ്യാനം.

സഹസ്രായോഗം ധാരാകല്പം	0-10-0
ചരകസംഹിത സൂത്രസ്ഥാനം	3-0-0
ടി. നിദാനസ്ഥാനം	0-10-0
ടി. വിമാനസ്ഥാനം	1-0-0
ടി. ശാലീരസ്ഥാനം	1-0-0
ടി. ഇന്ദ്രിയസ്ഥാനം	0-8-0
ടി. ചികിത്സിത 1-ാം ഭാഗം	3-8-0
ടി. ടി. 2-ാം ഭാഗം	3-8-0
ടി. കല്പസ്ഥാനം	0-10-0
വൈദ്യമനോരമ	1-4-0
ബാലഭൃഷണം	0-8-0
സുഖസാധകം ...	2-0-0
പ്രയോഗസമുച്ചയം വിഷ്വൈദ്യം	1-4-0
വിഷ്വൈദ്യസാരസംഗ്രഹം	0-8-0
ശാസ്ത്രധരസംഹിത	2-0-0
യോഗരത്നപ്രകാശിക	1-0-0
ഭൈഷ്യരത്നാവലി	1-4-0
അർജ്ജുനവൈദ്യചരിത്രം	3-0-0
ഭാവപ്രകാശം വ്യാഖ്യാനം സൂത്രസ്ഥാനം	1-14-0
ടി. നിദാനസ്ഥാനം	1-4-0
ടി. ഉത്തരസ്ഥാനം	3-0-0
ബാലചികിത്സ	0 3 0

മാനേജർ, ജനറൽസേലറം പുസ്തകശാല,

ഏഷ്യൻ പബ്ലിഷർ.

മലയാളസാഹിത്യചരിത്രസംഗ്രഹം (ഗദ്യം)

മലയാളസാഹിത്യചരിത്രസംഗ്രഹം	1	8
സാഹിത്യകൗസ്തുഭം	0	8
പ്രബന്ധഭൂഷണം	0	8
രചികിരണം	0	8
സാഹിത്യസാരം	0	8
എന്റെ ശചന്ദ്രം	0	8
പ്രാചീനഭാരതം	0	8
പ്രബന്ധമഞ്ജരി 3-ാം ഭാഗം	1	4
തരണഭാരതം	0	4
പ്രസംഗമാല	0	8
സാഹിത്യസാഹ്യം	1	4
കമ്പാമാലയണം	2	0
ഭാരതപുഷ്പഹാരം	0	8
മംഗളമാല 4- ഭാഗങ്ങൾ	2	0
നീത ബോധകഥകൾ	0	8
മഹതികൾ	0	12
കാറൻമാർക്കുസ്സ്	0	8
ജ്ഞാനദയാഗം	1	0
എന്റെ ഗുരു	0	4
നമ്മുടെ ഗുരു	0	8

മാനന്തലം, ജ്ഞാനസാഗരം പബ്ലിഷർമാർ

ജോതിഷം.

ജോതിശ്ശാസ്ത്രസുബോധിനി	1_4_0
പഞ്ചബോധം	1 8 0
പ്രശ്നമാതൃം 1-ാം ഭാഗം	3 8 0
ടി. 2-ാം ഭാഗം	3 0 0
ചമസ്കാരചിന്താമണി	0_12 0
രണ്ടു പ്രശ്നവിധി	0 4 0
മുഹൂർത്തപദവി	1 0 0
ജോതിഷപ്രവേശകം	0 1 0

ഭാഷാപ്രാഖ്യാനങ്ങൾ.

അമരം ബാലബോധിനി വ്യാഖ്യാനം	1 8 0
സിദ്ധരൂപം	0 3 0
പദസംസ്കാരചന്ദ്രിക	4 0 0
ശാങ്കരസ്മൃതി	1 8 0
ആത്മവിദ്യ ഉപനിഷത്തു്	2 8 0
ഭർത്സമരി	1 0 0
ലഘുനൈകമുദ്രി	0 6 0
അമരം മൂലം	0 3 0
കൃഷ്ണനാട്ടാ	0 8 0
ദിക്ഷ്ഠശ്യാവിവേകം	0 8 0
രാജവംശം അണ്ണാമലം (നാഗരം)	2 0 0

മനേജർ, ജ്ഞാനസാഗരം പബ്ലിക്കശാല,

തൃശ്ശിവപേരൂർ.

കേരളഗ്രന്ഥാവലി.

1097 മേടംമുതൽ മാസംതോറും ഓരോ പുസ്തകം
വീതം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിവരുന്നു.

ഈ ഗ്രന്ഥാവലിയിൽ സാഹിത്യം, മതം, ശാസ്ത്ര ചരിത്രം, നിരൂപണം, ജീവചരിത്രം, ആധുനിക മൂലായ വിഷയങ്ങളിലുള്ള ഓരോ പുസ്തകം പ്രതിമാസ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതാണ്. പദ്യപുസ്തകങ്ങളും സെക്യുലാറലിലെ ചേർക്കുന്നതാണ്. ഓരോ പുസ്തകവും പ്രവചനാധിഷ്ഠിതങ്ങളായതല്ലാതെ തുടച്ചുയായി വരുന്നതല്ല. ഈ ഗ്രന്ഥാവലിയിൽ കേരളത്തിലെ പേരുകേട്ട എഴുത്തുകാരുടെ കൃതികളായിരിക്കും ഓരോ പുസ്തകവും ക്രൗൺ 8 വലിപ്പത്തിൽ 8 ഫാറത്തിൽ കുറയുന്നതല്ലാ. മേനി കടലാസ്സിൽ ഭംഗിയിൽ അടിച്ചതാണ്.

വിലവിവരം (മുൻകൂർ).

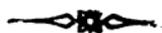
12 പുസ്തകത്തിന്നു (രപാൽകൂലികൂടി)	3	12	(
6 പുസ്തകത്തിന്നു ടി.	2	0	(
ഓറപ്രതിക്ക് — (രപാൽകൂലി കൂടാതെ)	0	8	(

വില മണിയോർഡർ അയക്കണം. അല്ലാത്തതാകട്ടെ മറ്റ് ചിലയായും അയക്കുന്നതാണ്.

മാനേജർ,

ജ്ഞാനസാഗരം പുസ്തകശാല,

തൃശ്ശിവപേരൂർ.

കഥകഥകഥ.

സംസ്കൃതത്തിൽ ഉള്ള “അനംഗരംഗം” (കല്പ
ണാല്പം എന്ന മഹാനാടകം ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടത്) രാമൻ
ലളിതമഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഇവ പരമോദിച്ചു ലളിതപാർ
മലയാളത്തിൽ എഴുതിയതാണ് ഈ പുസ്തകം. ഇ
വചനഗദ്യമായ ഒരു പുസ്തകം വേറെ കാണില്ല
യെഴുപ്പാശയലക്ഷ് കാലഘട്ടത്തുവരുന്ന യുവാക്ക
ന്മാർക്കും യുവതികൾക്കും, വിശേഷിച്ചു ദാമ്പത്യസുഖ
പരിപൂർണ്ണമായി അനുഭവിക്കേണമെന്നാഗ്രഹിക്കുന്ന
സ്വന്തമിടംകൊ വിലയേറിയതും ശാസ്ത്രീയമായതും ആർ
പല രഹസ്യചിന്തകളും ഇതിൽനിന്നു ഗ്രഹിക്കുവാ
നുണ്ട് — ആവശ്യക്കാർ ഉടനെ അപേക്ഷിക്കുക.

വില ക. 1.

മാനേജർ,

ജ്ഞാനസാഗരം പുസ്തകശാല,

തൃശ്ശിവപേരൂർ.

